

CORNVCO-
PIÆ IOANNIS
RAVISII TEX-
TORIS EPI-

TOME.

* * *

*Quæ res, quibus orbis locis abundè proueniant,
alphabetico ordine complectens.*

LVGDVNI,
APVD ANTONIVM
GRYPHIVM.

M. D. XCIII.

R. F.

*Amphitryoniadem mouit Calydonius amnis
 Fortia pro molli praelia Marte gerens.
 Non tulit Alcides inuictam tam male uinci,
 Quam bene victori Deianira fuit.
 Dum fugit in formas, tauriq; in imagine pugnat,
 Et victus mugit trux Achelous humi,
 Iam simul & pulchram cum cornu perdit amicam:
 Nonnihil at laudis frons lacerata dedit.
 Fudit opes varias pleno bona copia cornu,
 Et sacra sua pendet adusq; tholis.
 Quum reparat Textor totum dum permeat orbem,
 Omnia perlustrans, ut meliora ferat.
 Hos texit flores solus quos nouit Apollo,
 Quosq; suis hortis clara Minerua legit.
 Victor Alexicacus domitor virtute laborum
 Pandit Textori quò via laudis eat.*

AD DOCTISSI-
MVM VIRVM BLA-
SIVM MARDONETVM
RAVISII TEX-
TORIS

EPIGRAMMA.

Nillane librorum poterit satiare supellex,
Nulla tuam Blasii bibliotheca sitim?
Non adeo feruet, quem laesit aquatica dipsas,
Aut bibitis Hydrops insaturatus aquis:

Vi tibi perpetuis studiis furiosa cupido.

Crescit & ad Musas impetuofus amor.

Si facis hoc, multo ut possis direfcere lucro,

Magnarumq; tibi crescat aceruus opum,

Desine: te noster poterit saturare libellus,

Sis licet immmani Crassus auaritia,

Omnia munifico dabit hac tibi copia cornu,

Et Phrygio poteris ditior esse Mida.

Vis aurum & gemmas? Est gemmis diues & auro.

Vis ferrum & chalybem? ferrum habet & chalybem.

Fingere vis statuas? Bimaris dabit era Corinthi.

Queris habere rosas? floret ubique rosis.

Vis armenta? dabit Spartani armenta Galefi.

Queris mella? dabit quicquid Hymnettus habet.

Ungere vis crines, vel corpus aromate? plena est.

Queris aues? auibus plena & operta sonat.

Queris opes alias? Rhodium tibi proferet imbrem.

Vis cerasos? cerasis plurima ubiq; rubet.

Vis mensas? mauri citrum tibi mittet Atlantis.
 Prunam dabit quicquid prisca Damascus alit.
 Dat cedros Libani, dat quas parit Ida: cupressos,
 Cinnamon, quae mittit diues odoris Arabs.
 Lucrini conchas, Graecia Sicyonis alutam,
 Hic dabit Argos equos India diues ebur.
 Electrum Aethiopes, fruges Cerealis Eleusis,
 Hybla fauos, flores Enna vetusq; Samos.
 Ostrum antiqua Tyros, lanas imbelles Tarentum,
 Saffina lac, Memphis stammina Sparta canes.
 Ne tua maiores remorentur seria nuge,
 Hoc licet exiguo munere diues eris.
 Non tot opes habuit Babylon, non prisca Corinthus,
 Non tot sceptriferi possidet arca Iouis.

CORNVCOPIAE

IOANNIS RAVISII
TEXTORIS EPITOME.

PRAEFATIO.

NON video, vnde sequens opusculum (quod à re-
rum multitudine CORNVCOPIAE appellare
libuit) commodius ac decenter magis auspicari li-
ceat, quam ab Auro. Scribit Plinius, Senatam Ro-
manum longo tempore exiguū habuisse aurum:
adeo, vt quum à Gallis capta vrbe pax emeretur,
non plus quam mille pōdo dari potuerint. Homerus scribit Vitos
olim crinibus aurum implicuisse: vt nunc frequēs est, & peculiare
Anglis, aureas catenas collo inuolutas ostentare. Gallos cum au-
ro pugnare solitos Torquatus est indicio. In Quintiorum familia
aurum nec foeminas quidem habere moris fuit. Romani, auxilia-
res externos torquibus aureis donauere, ciuicos non nisi argen-
teis: Creuit paulatim omnium rerum luxuria, quam homines
gustato voluptatis succo lapsi sunt in ebrietatem. Nam Bruti tem-
poribus, mulieres pedibus aurum gestare coeperunt, nedum collo
& digitis. Poppaea Neronis vxor soleas aureas suis equis fecisse le-
gitur. Antonius Triumuir corporis excrementa non nisi vasis au-
reis excipiebat. Ferunt Agomencelum, Alexandri magni prae-
fectum aureis clauis crepidas suffixisse. Aureus nummus post an-
num LXXII. percussus est, quam argenteus. Spartacus interdixit ca-
stris suis, ne quis aurum haberet aut argētum. In Tyris alueo op-
pidum est Babytaece, cuius in colae mortalium soli aurum in odio
contrahunt. Esseni quoque (vt idem testatur libro v.) ab occiden-
tali littore sine vlla foemina & sine pecunia degunt. Quod vtinam
imitarentur nostrates. Non tot insidiis humana vita circumueni-
retur. Non esset tam frequens venenorum vsus. Omnes maiore
animi tranquillitate viuerent, & profundiore dormirent somno.
Cessarent, quae inde enecuntur, belli cōtagia. Neque aliena prospe-
ritas retorto limaretur oculo. Sed surdis cano. Si me rupero, quod
iam inualuit malum nō solum non abolebo, sed nec minua quidē.
Auro nihil igne deperit. Propterea tutum est ab incendiis, & rogis
durante materia. Quinimò quod sepius arsit proficit ab bono: tem-
Aurum vbi igne probatum est, vocatur obrizum & purum. Si auro

lique scenti gallinarum membra misceantur, consumunt illud in se, ita hoc venenum auri est inquit Plinius. Verius apud eundem testis est, Tunica aurea triumphasse Tarquinium Priscum. Nunc veniendum est ad institutum dicendumque de iis locis, in quibus plurimum auri quondam repertum est.

LOCA DIVERSIS RE- BUS ABUNDANTIA.

Auro, & aurifodinis.

Hispaniam metallis omnibus, nedū auro abūdate docet Plin. Metallis (inquit) plumbi, æris, argenti, auri, tota ferme Hispania scater. Et li. 33. *Vicinia* (inquit) millia pondo auri, ad hunc modum annis singulis Asturiam, atque Galleciam & Lusitaniam præstant quidam crediderunt, ita vt plurimum Asturia gignat. Item Strabo: Aurum (inquit) argentum, æs, ferrum nusquam terrarum, neque tantum neq; tam probatum generari ad Tyberij vsque tempora compertum est.

Iberia pars est Hispaniæ, quæ intra Iberum fluium continetur, quam aurifodinis claram esse, præter quæ iam diximus, docet etiam carmen Papinij lib. 3. Syll. scribentis: Quicquid ab auriferis eiecit Iberia fossis.

Possidonius scribit M. Marcellum exegisse tributum ex *Celtiberia* Hispaniæ parte ad talenta DC. Ex quo coniecturam facere esse (inquit noster Budæus) Celtiberinam gentem numerosissimam fuisse, & pecunia abundantem. Eandem ob causam Catullus Celtiberiam vocat Cuniculosam: id est Cuniculis, seu fodinis refectam, vbi ait, Cuniculosæ Celtiberiæ sili.

Hispaniæ Quis inficiabitur Tolosam *Gallicæ* oppidum auri plurimum habuisse, quum Trogi testimonio, in eo reperta sint auri centum & decem millia pondo, argenti quinquies decies centena millia. Quæ summa quanti sit æstimanda, hinc licet obseruare, quod si singula pondo minoris centum aureis solatis æstimari nequeant. Hoc autem oppidum quum Q. Cæpio Consul diripuisset, quisque ex ea direptione aurum attigit, misero cruciabilique exitu perit, inquit Gellius. Vnde natum adagium, Aurum habere Tolositanum, in Calamitosos.

Dalmatia regio est Illyrica, in qua aurum inuentum est principatu Nerouis, tanta quidem copia, vt quinquagenas quotidie

libras effunderet. Staius libro 1. Sylu. Robora Dalmatico lucent
satiata metallo.

Dardæ populi sunt Indiæ. auro fertilissimi, Vt Sææ populi ar-
genti. Auter idem Pli. lib. 6. In eorum regione formicæ aurum ex
cauernis egerunt, cuius raptores, si corripiant, lacerant.

Pangæus mons est Thraciæ, quem auri fertilem esse docet He-
rodotus in Polyhymnia. Hæc iter (inquit de Xerxe loquens) præ-
ter eos montes à manu dextra relinques montem Pangæum ma-
gnum atque excessum, in quo aurea sunt & argentea metalla. Pli-
nius scribit, Auri metalla & conflaturam à Cadmo Phœnice in
Pangæo monte reperta.

Capitalia mons est Indiæ, auri itidem ferax. Plinius lib. 6. de In-
do loquens: Narçæ, inquit, deinde quos claudit mons altissimus
Indicorum, Capitalia. Huius incolæ alio latere auri & argenti me-
talla effodiunt.

Italiam auri fertilissimam fuisse contendit Verg. lib. 2. Ge or. di-
cens: Hæc eadem argenti riuos, ærisque metalla Ostendit venis,
atque auro plurima fluxit.

Clitarchus apud Pliniū testis est Æthiopicæ maris insulas adeo
fuisse opulentas, vt in earum vnâ incolæ equos talentis auri per-
mutarent.

Laureis est regio Atticæ, auri venis frequens. Vnde natum ada-
gium, Noctua Laureoticæ: de pecuniarū copia, quoniam numif-
matis Laureoticis Noctuarum figura insculpebatur. Hoc debe-
mus Erasimò.

Plinius libro 33. cap. 3. scribit, *Suanorum* gèrem auri copia vsq[ue]
adeo abundare, vt regnum ipsum velleribus auroeis, tra bibulque
& columnis aureis & argenteis vbique scateat.

Dathus fuit Thasiorum colonia, quæ quod auri venas habuerit,
proverbio sequenti locum fecit, Dathus bonorum. De conferta re-
rum opulentiâ, inquit Erasimus.

Thasus insula (cuius incolæ Thasij dicuntur) aurea quondam vo-
cata est à copia auri quod ibidem effodiebatur.

Inter loca auri feraciâ nonnulli etiam fluij nūmerantur, vt *Tá-
gus* Hispaniæ, *Padus* Italiæ, *Hebrus* Thraciæ, *Pactolus* Asiæ, *Ganges*
Indiæ. Autore Pli. lib. 33. cap. 4. Quibus additur *Hermus*, *Iberus*, *Iá-
spes*. De *Gange*, Páphilus Saxus de laudib. Veronæ: Sic Ben ace tuos
zquat pater oprime pisces. Diuitis vt fulyas marmora Gá gis opes.
Benacus nomē est lacus. De *Hermò*, Mar. li. 8. Nō illi satis e st turba-
to sordidus auro Henm?, & Hesperio qui sonat amne Tag us. Hinc
opes Hermæ dicuntur à poëtis. De *Tago*, Claudianus li. 1. in Ruffin
Nō Tartessiacis illū satiaret arenis *Tépe*stas pretiosa Tagi. Itē Pli.

libro 4. cap. 22. Tagus, inquit, auriferis arenis celebratur.

De *Pactolo*, Claudia, in Panegyri Probi, Quantas per Lydia cul-
ta Despumat rutilas diues pactolus arenas.

Iberus quoque Hispaniæ fluius auri ramenta quandoque fertur
habuisse. Vnde Claudianus de Cōsulatu Manlij Theodori: Lenius
Arar, Rhodanusque celer, & diues Iberus.

De *Idaspe*, Staius libro 8. Thebai. Ceu modo gemmiferum
thyrsō popularus Idaspem.

Hytanis, flumen est Carmaniæ, portuosum & auro fertile, inquit
Plin. lib. 6. cap. 23.

Strabo ait *Turditanorum*, Hispaniæ populorum, gentē fuisse op-
lentissimam, vt quæ à Carthaginienfibus quondam inuenta sit
præsepibus vtens argenteis.

Asiures populi Hispaniæ Calecis proximi, aurifodinis quōdam
nobilitati. Syl. Sed scelere causas aperit deus improbus Astur
sceribus laceræ telluris mergiturimis, Et redit infœlix effulsio
concolor auro.

Argento & Argentifodinis.

Præter quæ iam diximus loca, sunt & alia venis argenti memo-
rabilia. Strabo ait *Alyzones* populos esse iuxta Pharnaceam in-
dialam, qui habent venas argenti & ferri. Interpres Strabonis: Hinc
Alyzonas, Odiusque & Epistrophus vna longinqua ex Alyba do-
cunt, argenti vbi vena est.

Alyba regio est nō procul Myfia, in qua Homerus ait esse
gentifodinas.

Sætas Indiæ populos, argento abundare docet Plin. lib. 6. Fer-
tilissimi (inquit) sunt auri Dardæ, Sætæ argenti. Sed omnium in In-
dia propè non modò in hoc tractu potentiam claritatēque vni-
cunt Prasi, amplissima vbe, ditissimæque Palibotra.

Chrysas, & Argyras, idē Plin. Indiæ populos, facit auro & argen-
to fertiles. Quod etiā vtriusque; dictionis etymologia cōprehendit.

Sardiniam argēto fertilem esse, docet Architreus illo cano-
ne: India ebore, argento Sardinia, & Attica melle.

In *Saxonia* Salinæ sunt vberimæ. Præterea argentifodinae apud
Gostardā oppidum, ab Othone primo inuentæ, Autor Volaterranus

In Augustudunorum, seu Eduorum Diocēsi pagus est *Calina*
cum nomine frequentibus argentifodinis clarus. Sunt & loca eisdē
agro vicina, itidem argēti venis laudatissima, vt *Mayerium*. Cal-
montium. Est & ibidem alius locus argenti feracissimus, *Bep-
sium* nomine.

Aere.

Politianus in Nutrici *Amyclas* vocat *Ærisonas*, quòd ære
conijci

coniicio claruerint. Sic autem scribit: Ceu maximus ille Aetionas pedibus qui quondam inductus Amyclas.

Themese oppidum est Cypri, in quo præstantissima æris metalla fuisse, docet carmè illud Papinij lib. 1. Sylua. Et quis se totis Themese dedit hausta metallis.

Fuit & eiusdem nominis oppidum in Brutis Italiae, conditum ab Aetoniis (Latinis *Thempsa* dicitur) cur hanc metallorū laudem adscribunt nonnulli.

Corinthus vrbis Achaiae, à Sisypho latrone cōdita, vsque ad eò æris præstantia nobilitata est, vt eo facta vasa in deliciis haberentur, auriq̄ & argenti prætium transcenderent. Vnde Corinthiarius à Tranquillo in Cæsare Augusto, vocatur amator huiusmodi vasorum immodicus. Ouid. lib. 6. Mei Orchomenòsque ferrox, & nobilis ære Corinthus. Plinius ait celebritatem æris esse in Asia, fuisse quondam in Campania, nunc esse in Bergomarium agro.

Idem Plin. scribit in *Carisso* insula, marmoris optimi ferace, æs primum repertum fuisse.

In *Dodona* Molossorum ciuitate fuit oraculum & officina æris præstantissimi: quod quum optimè resonaret, fecit locum prouerbio, Ære dodonæo loquacior.

Armentis.

Gal-sum, fluuium Calabriae, armentis abundare arguit Staius lib. 2. Syl. dicens: Et Lacedæmonij pecuaria culta Galefi.

Britannia (quæ nunc Anglia dicitur) terra est frugifera, pecore abundans, auro, argento, ferro, plumbo, pellibus, mancipiis, canibus etiam venat eis, vt inquit Strabo. Cicero tamen in Episto. ad Treb. ei tantam sterilitatis notam inurit vt ne scrupulum quidem argenti in ea reperiri dicat. At nunc res aliter se habet.

Gellius lib. 10. Noct. Atti. Coniectare (inquit) ob eadē causam possumus, quòd *Italia* olim esset armentosissima: multamq̄ (quæ appellatur *suprema*) institutam in singulos dies, duarum ouium, & x x bouum, pro copia scilicet bouum, proque ouium penuria.

De *Calabria*, Horat. lib. 1. Ode. 3. Non æstuosa grata Calabriae Armenta, non aurum, aut ebur Indicum.

Thraciam abundare armentis docet Seneca in Troade, Meliòrque feru. Fortis armentis lapidosa Thrace.

Augies Apollinis filius, fuit armètorum multitudine ditissimus. Vnde natum Adagium, Augiæ stabula repurgare.

Habuit *Iob* Idumæus septem millia ouium, tria camelorum, quinquaginta iuga bouum quinquagintaque asinas.

Eriuthra insula est Hispaniæ, quâ Strabo ait tãtè fœcunditatis esse, vt pecudes pabuli copia sit necesse ex creatione sanguinis purgari

Asparagis.

Asparagus dici potest virgultum, seu herba in virgulta & caulē crescēs ab asperitate: vel Asparagus externa lingua significat fruticem. Hoc autem frutice *Rauennam* & *Germaniam* abundare docet Plin. lib. 1. P. De Rauenna Martialis in genis: Mollis in æquorea quæ creuit spina Rauēna, Non erit in cultis gratior Asparagis. Suetonius scribit Cæsarem ad exprimēdam rei alicuius velocitatē consueſſe dicere, Velocius quāam Asparagi coquantur. Hic frutor à Plinio vocatur Corrua.

Asinis.

Asinos optimos *Arcadiā*, & in Italia *Reate* mittunt. Autore Plinio. Quos propterea Peloponnesiaci illinc sibi emebant. Varro libr. 2. de re rustica, cap. 1. Hoc enim (inquit) nomine asini Arcadici in Græcia nobilitari, in Italia Reatini vsque eō, vt mea memoria asinus venierit festertis millibus ex. & vnā quadrigæ Romæ constiterint quadringentis millibus.

Antron fuit Theſſaliæ ciuitas, nomen inde sortita, quod cauenis & specubus abundaret. Illic aiunt asinos insigni quondā magnitudine fuisse. Vnde prouerbiū effuxit. Antronius Asinus.

Plinius. lib. 8. cap. 30. scribit in *Africa* multitudinem esse asinorum syluestrium. Idem ait asinos cornu armatos in India reperiri.

Aluta.

Sicyon vrbs fuit in Achaia non procul Corintho in qua teste Cic. calcei molles & muliebres fieri solebant. Vnde Aluta Sicyonia dicitur Bapt. Pius lib. 4. Eleg. Aut sibi si modicos Sicyonia vincet Aluta. Æthereos pellis aut heredosa pedes. Est autē Aluta corium, quo calcei fiunt. Hinc Alutarij dicuntur calceolarij.

Amomo.

Amomum herba est seu arbuscula odoris suauissimi, in *Aſſyria* frequens & *Armenia*. Vergil. *Æglo.* 4. *Aſſyrium* vulgō nācerut Amomum. Amomum *Armenium* est optimum deinde *Medicum*, postea *Poticum*. Plinius. Nācitur (inquit) in Armeniæ parte, quæ vocatur Otenæ, & in Media, & in Ponto.

Arboribus.

In *Fortunatis insulis* arbores sunt tantæ proceritatis, vt ad c. xli. pedes inoleſcant. Plin. lib. 6. cap. 23.

Sunt & in *India* arbores adeo proceræ, vt sagittis superari nequeant. Hæc facit vbertas foli, temperies cœli, aquarum abundantia. Plin. lib. 7. Idem lib. 5. ait, imas Atlantidis radices densis altisq; repletas syluis, incognito genere arborū, quarū nodi nitore spectabilis sit proceritas, Frondes cupressis similes, tenuiq; lanugine operatæ, quibus addita arte vestes Bombyci similes confici valeant.

Cyr

Cyrenæicus quoque ager arboribus fertilis habetur, inquit idem Plinius libro 5.

In *Hercynia sylua* tanta est arborum multitudo, tanta roborum vastitas, ut idem Plin. lib. 16. dicat, colles occurrentium inter se radicem attoli repercussu.

Caucasum montem arboribus abundare innuit Proper. lib. 1. Et nemus omne fatas intendat vertice syluas, Virgetur quantis Caucasus arboribus.

Apibus.

Peruulgatum est ex lectione poetarum, *Hyblam* Siciliae, *Hymettum* Atticæ montes apibus & mellis optimi copia abundare. De *Hybla* Ouidius: Quot lepores in Arho, quot apes pascuntur in *Hybla*. Martial. lib. 7. Paschat & *Hybla* meas, pascat *Hymettus* apes. Eadem ratione *Hymettus* Florens *Lucretio*, *Dulcis* *Iuuenali*, & *Val. Flacco*, *Olenus* *Statio* dicitur.

Apris.

Hoc argumento poetæ *Erimanthum* Arcediæ montem apris abundare dicunt, quod ibidem *Hercules* furiosum illum, & memorabilem aprum interfecerit. Vnde *Stroza* filius in venatione: *Amphytyoniades* in monstrifero *Eymanto* Fulmineum sic pressit aprum.

Auibus.

Scribit Plinius lib. 6. *Fortunatas insulas*, & copia pomorum, & auium omnis generis abundare. Vide cap. 32.

Peneus fluvius est *Thessaliæ*, vndis lucidis amœnus, viridantiparum gramine, & canoro auium concentu.

Arcibus.

Omaes ferè populi Orientales arcu, & sagittis claruerunt, quibus annumerantur *Scythæ*, *Getæ*, *Cretenses*. De *Armenia* *Lucretius* lib. 8. *Armeniô*que arcus, *Scythicis* intendite neruis.

De *Ithya* vrbe *Parthiæ*, in *Tauro* sita, idem *Luca* lib. 7. *Tunc* & *Ithyrei*. *Medique*, *Arabesque* soluto *Arcu* turba minax, nusquam rexere sagittas.

De *Cydone*, vrbe *Cretæ*, *Horatius* lib. 4. *Carmi*, *Primusve* *Teucer* tela *Cydonio* *Direxit* arcu. Item *Verg.* in *Buco*. *Ire* libet. *Partho* torquere *Cydonia* cornu *Spicula*.

De *Gorhyna*, vrbe *Cretæ*, *Ouid.* lib. 7. *Metamorph.* *Nec* *Gorhyniaco* *calamus* leuis exit ab arcu.

Arenis.

Aethiopia scetet arenis, iuxta *Marulli* testimonium dicentis: *Nec* perusti minuit, aut feruor soli, *Diuesque* arenarum *Aethiops*.

Hammanientes *Cyrenæicæ* regionis populi, vndique arenis circumdantur. Autore *Plin.* lib. 5. cap. 5.

Arundi-

Arundinibus.

Ouidius lib. 5. Fast. vocat *Tybrim* arundiferum, ab Arundinibus vbi ait: Tybris arundiferum medio caput extulit alueo. Eadem ratione Catulus vocavit *Gnydon* arundinosam: Quæque Ancona, Gnydónque arundinosam Colis.

Scribit Plin. lib. 7. in *India* esse arundines tantæ præcinitatis, vt singula internodia alueo nauigabili ternos interdum homines ferant, Idem, Arundini (inquit) Indicæ arborea amplitudo: Nauigiorum etiã vicem præstant singula internodia. Circa *Acesinon* amnem maximæ nascuntur. Didorus in tertio ostendit Indorum regis Staurabatis potentiam in nauigiis non paruum constitisse, quæ ad quatuor millia ex arundinibus fluuio accommodanda aduersus Semiramidis vires confecit. Ferunt enim (inquit idem auctor flumina, locaque palustria arundinum copiam, ita crassarum habere, vt nequaquam eas homines vlnis amplecti queat. Et his naues optimæ fiunt, propter arundinum robur.

Auleis.

Babylonij primi omnium diuersos colores picturæ intexuerunt, vnde & Plaurus *Babylonica* vocat Peripetasmata. Et Iosephus Aulæum *Babylonij*. Martialis quoque lib. 8. Non ego prætulim *Babylonica* picta, superbè Texta *Semiramia* quæ variantur acu.

In *sarra* Phœnicia vrbe (quæ alio nomine *Tyros* appellatur) claruit vsus purpuræ, vnde & Vergilius *Sarranum* vocat *Ostrum* lib. 2. Georgi. vt gemma bibat, & *Sarrano* dormiat *Ostro*. Eadem ratione *Iuuenalis* Aulæa vocat *Sarrana*.

Claruit & *Auleis Pergamus* vrbs *Asiæ*, quæ eius loci Rex *Attalus* reperisse dicitur. Vnde & *Attalica* dicuntur. *Syllius* lib. 14. Quæ radio celat *Babylon*, vel murice picto *Læta Tyras*, quæq; *Attalica* variata per artem *Aulæis* scribuntur acu, aut *Memphitide* tela. De his intellexit *Horatius* dicens, *Attalica* conditionibus *Nuquã* dimoueas, vt trabe *Cypria Myrtoſi* pauidus *nauta* secet *mare*. *Lucretius* quoque *Aulæa* commendat *Britannica*.

Augurio, & Aruspicio.

Apud *Ethruscos* augurij primùm, & *Aruspicij* disciplina feruntur claruisse, eiusque inuentor extitisse *Tages*. Quam postea *Romani* ea eisdem susceperunt. *Sido. in 3. Panegy.* Quid rogo bisserno *ma* vulture *Thuscus* aruspex *Potrendit*: *Vitru. l. i. de Architectura*: *Ma* autè *Ethruscis* aruspiciibus disciplinarum scriptis ita est dedicat.

Aceto.

Acetum in *Aegypto* ex *Mareotico* vino fiebat, tanta quidè præstantia, vt in maiore pretio, quàm ipsum vinum esset. *Martialis*: *Anphora Niliaci* non sit tibi vilis *aceti*, *Esset* quum *vinum*, *viliore* *fac*

fuit. Eandem ob causam Codrus Vrcus lib.2. Syl. acetum vocat Pharium, dicens : Hic salis. hic Pharij seruat copiam aceti.

Attageris.

Attagena, seu Attagen, auis inter ratas quondam epulas habitata, sed præcipui in *Ionia* saporis. Autore Plin. Vnde Mart. Inter sapes fertur alitum primus, Ionicarum gustus Attagenarū. Fuit autem hæc auis frequens in *Ionia*. Plin. Attagen maximè Ionius celebrator, vocalis alias, captus verò obmutescens, quondam existimatus inter raras aues. Horat. in Epodo: non Afra auis descendat in ventrem meum, Non Attagen Ionicus iucundior.

Aromate.

Abundat *Persarum* regio Aromate. Vnde Quintianus in Cleopoli: *Persica* Aromatibus validis *Germania* fabris.

Absynthio.

Absynthium herba est amara, vim habens calidam & stypticā. Potum stomacho prodest ad dolores corporis. Laudatissimum nascitur in *Ponto* Ouid. lib.5. de Trist. Cana prius gelido desinit absynthia *Ponto*.

Absynthus, vrbs est *Thraciæ* quæ nomen sumpsit à copia absynthij ibidem crescentis, quo oves pascuntur in regione Pontica felle carentes.

Nascitur quoque absynthium laudatum in *Macedonia*, & *Tauro* monte.

Est & vnū genus, quod *santonicum* dicitur à *Galliæ* ciuitate. De quo videtur intellexisse Mart. *Santonica* medicata dedi mihi pocula virga. Plin. ait laudatissimum reperi in *Thapofyri* *Ægypti*.

Aspidibus.

Aspides serpentes sunt frequentes in *Ægypto*, hebetibus oculis eisdemque in temporibus fixis: Venenum habent, quo si quis percussus fuerit, nunquam euadit, nisi vulnere altius rescisso: Earum imagine utebantur *Ægyptij* reges in suis diadematis. Vnde Val. Flaccus lib.4. Argon. Iamque Aspide cineta comas, & ouanti persona sistro, Lucanus lib.4. Pharias vocat *Aspidas*, id est *Ægyptias* vbi ait: *Aspidas* vt *Pharias* cauda solertior hostis ludit, & iratas incerta prouocat vmbra.

Attilis piscibus.

Attili sunt pisces, qui inertia pinguescunt. Sunt autem frequentes in *Pado*, adeò vt ad mille quandoque libras capti sint, qui nisi iugi boum extrahi potuerunt.

Anguillis.

Anguillæ pisces sunt admodū lubrici, & volubiles, qui octonis viuunt annis, durāntq; sine aqua senis diebus Aquilone spirante. Capiant

Capiuntur plurimæ in lacu *Benaco* hyemato, & in tanta mirabili multitudine, vt in excipulis eius fluminis, ob hoc ipsam fabricatis, singulorum millium globi reperiantur.

Scribit Plinius Anguillas in *Gange* reperiri tam inusitata magnitudine, vt tricenos pedes impleant, cuius testimonium confirmat Solinus.

Ælianus apud *Volaterranum* scribit, in *Timauro* optimas, ac præpingues capi. Alij palmam lacui *Pulsiniensi* tradunt.

Scribit *Plutarchus* in *Timoleone* in limosis locis iuxta *Syracusas* ingentem anguillarum multitudinem pasci, adeò vt piscari volentibus lata adsit præda.

Auratis piscibus.

Aurati pisces sunt, qui à Græcis *Chrysophires* appellantur. In maris reflexu frequentes veniunt ad *Actium* Epyri oppidū, ibiq; in locis arenosis ad subnascentium arborum radices & latebras occultantur, & à peritis facillè capiuntur. Horum piscium viuaria primus instituit *Sergius Orata* nomen inde consecutus.

Anthiis piscibus.

Anthiæ sunt pisces naso adunco, testitudine corpore, qui penas habent, quas aujā more, & volanti similes pandunt. Reperiuntur autem in *Mari rubro*, lupi magnitudine. Sunt & frequentes prope *Cheledonias* insulas *Asiæ*.

Asteriadibus.

Asterias avis est docilis humanæ vocis & verborum imitatrix, quam plurimam habet *Ægyptus*.

Aspalacis animalibus.

Aspalacus est animal, quod sola *Bœotiorum* terra fert. Aqua translatum statim perire dicunt. Frequens est tamen apud *Orchomenios*.

Alcibus.

Alces sunt animalia, figura & pellibus capris similia, verū maiora aliquanto. Crura habent sine nodis & articulis, quare arboribus stātes adhærēt in somno. Reperiuntur in syluis *Germanorū*.

Alumine.

Alumen, dicitur terræ *salsugo*, à lumine: quòd lumen coloribus tingēdis præstet. Inuenitur nigrū, & albū liquidū & spissum. Inuenitur in *Ægypto*, ac in *Melo* insula & *Macedonia*. *Volaterranus* ait fodi in *Ethrutia* in agro *Massano* & *Volaterrano*.

Acacia herba.

Acacia herba est, membrīs medens luxatis, quæ nascitur in *Ægypto*, *Cappadocia*, & *Ponto*.

Aconito.

Aconitū herba est, quæ (vt fabulantur poëtæ) ex *Cerebri* spuma venenum

venenum contraxit efficacissimum, quo tempore Hercules monstrum ab inferis ad superos eduxit. Aliqui dictum putant ab *Acone* portu Heracleæ, qui prouentu malorum graminum vsdne adeò celebris fuit, vt noxiæ herbæ Aconita illic nominata sint, licet alias deriuationes ponant plurimi. Volaterran⁹ ait nasci in *Italia*.

Alypio herba

Alypium herba est fructuosa, & subruffa, flore nigro, quæ nascitur in maritimis *Africa*.

Aneso herba.

Anesum semen est Apio simile, vim habens calefactoriam. Frequens est in *Syria*.

Arinea fruge.

Arineam Volaterranus inter fruges enumerat, quam ait frequentem esse in *Gallia*, & *Italia*.

Alofis.

Alofa, pisces sunt oblongi, de genere Clupearum, qui alio nomine Chryssa dicuntur. Ferunt laudatissimas esse in *Tyberi*.

Aloe

Aloe herba est succi amarissimi. Vnde Iuuen. Plus aloes, quam mellis habet. Nascitur in *India* plurima. Eius quoq; gummi venit etiam ex *Arabia* & *Asia*, ad conglutinanda vulnera vtilissimum.

Asphaltio frutice.

Asphaltus frutex est spinosus, & odoratus, quo vtuntur vnguentarij, ad vnguentorum succum. Nascitur apud *Istrum*, & *Nisyrum* in *Syria* & *Rhodo*.

Agarico

Agaricum frutex est itidem odoratus, frequens in *Cilicia*, & apud *Sarmatas*.

Achathe gemma.

Achates gemma est vario colore, partim retinens Iaspidis vitreum, partim Sardi sanguineum, partim Smaragdi fulgidum. Dedit autem nomen *Achati* fluuij Siciliæ, quòd frequens ibidem reperitur.

Artificibus.

Plinius lib. 6. de *Meroe* loquens Cæterum (inquit) quam potirètur rerù *Æthiopes* insula ea magnæ claritatis fuit. Tradit artium c. c. millia dare solitam Artificum quatuor millia alere.

Alabaastro.

Alabastrum genus marmoris perlucidi, quo antiquitus vasa fiebant vnguentaria. Nascitur autè in *India*, circa *Thebas* *Ægyptias*, & *Damascum* *Syriæ*. Habebat & *sparta* viride cunctis hilarius. Dicimus & *Alabaster*. Cicero libro 2. Quæst. Acad. Quibus etiam *Albaster*

Alabaſter plenus vnguenti putere videtur. Item Alabaſtrites. Plin. lib. 36. Hunc aliqui lapidem Alabaſtrem vocant, quem cauant ad vaſa vnguentaria. De Alabaſtro Martial. lib. 11. Quod. Coſmi redolent Alabaſtra focique deorum.

Auripigmento.

Auripigmentum foditur in ſyria ad vſum pictorum, in ſumma tellure, auri colore, ſed fragili, lapidum ſpeculiatium modo. Autor Plinius lib. 33. cap. 4.

Alijs rebus.

Amaranthum Plinius lib. 17. ait laudatiſſimum naſci in India, & in ſyria.

Arctionem herbam reperi in Creta.

Amphitanem gemmam in India.

Acerem arborem in Iſtria.

Abietem in Vogefo monte, Corſica, Bithynia, Ponto, Macedonia. Sunt & Abietes in Cypro c x x x. pedum longitudinis: Craſſitudinis verò ad trium hominum complexum. Germaniæ prædones ſingulis abietibus cauatis nauigant, quarum quædam x x x. homines ferunt.

Alica ſpecies eſt panis, quam ex Piceno probat Plin.

Ambroſionum herbæ genus laudatiſſimum habet Sicilia, deinde Gallia.

Amaracum Cyprus. *Accipitres* Maſſilia.

Aſſarium vnguentum, Pontus, & Phrygia.

Buxis.

Cytorum Paphlagoniæ, *Olympum* Macedonia, *Pyrenæos* item & *Corſicam* Buxis abundare docet Plin. lib. 6. cap. 17. Buxus inquit, plurima Pyrenæis ac Gytoro montibus, ac Berecynthio tractu. Craſſiſſima in Corſica florē nō ferendo. Hæc in Olympo Macedonia graciſſior ſed breuis. De Gytoro, Verg. 2. Georg. Et iuuat vndantem Buxo ſpectare Cytorum. Propterea pectē (quo diſſecantur, & comuntur capilli) proprio Epitheto appellatur Cytoriaco quòd Buxo fiat, quam in Gytoro frequentem eſſe diximus. Ouid. lib. 4. Metam. Sæpe Cytoriaco deducit pectine crines.

Aſpagoſes populi ſunt in India, quos Plin. lib. 6. cap. 2. ſcribit Vitis, Lauri, Buxi, & pomorum omnium eſſe fertiles.

Baccis fructibus.

Bacca dicitur fructus Lauri, Oliuæ, Myrti & aliarum eiufmodi arborum, quo *Sycion* in urbem Achaïæ abundare docet Ouid. lib. 4. de Ponto, dicens: Africa quot ſegetes, quot Tmolia terra racemos, quot Sicyon baccas, quot parit Hybla fauos. Vergil. lib. 2. Georg. Venit hyems, teritur Sicyonia bacca tapetis.

Idem

Idume vrbs Syriæ, Baccis, & arboribus baccas ferentibus, abundat. Pontanus de hortis Hesperidum: Quæque & Idumæas mittunt palmaria baccas.

Arimpet populi sunt vltra Riphæos montes, apud quos tanta est baccarum copia, vt illis etiam viuant.

Baccis gemmis.

Est & Bacca nomen gemmæ, frequentis apud *Gangem* Indiæ fluiuium. Pontanus in Lepidina: Dona ferunt auo grauida, & Gangetide bacca.

Bombyce.

Bombix dici potest subtilissima tela, quam eiusdem nominis vermes in India cõficiunt Araneorum more. Reperitur autẽ apud *Orontem* fluiuium laudatissima. Salmonius: Alter Orontæa radiat ceruice decorus, Alterius rosea fronte coruscat Onyx. Bapt. Pius lib. 3. Elegi. vsus est in masculino genere dicens: Protegit obscurus radiantia tempora Bombyx, in hoc Propertium imitatus.

Plinius laudat Bombycem *Assyriam*, qua viri feminis cesserunt, quum viros etiam non puderet, has vestes induere propter onera æstiuæ. In tantum (inquit ille) à lorica gestanda discesserunt mores, vt oneri sint vestes.

Arabia (quam ab omnium deliciarum vbertate foelicem vocamus) Bõbyce quoque abundat. Proper. lib. 2. Nec si quæ Arabia lucret Bombyce puella. Hinc Bombycinæ vocantur vestes illæ molliissimæ: Iuuenal. Cuius Delicias & panniculus Bombycinus vrit.

Belluis.

Horatius li. 4. Carmin. vocat mare Belluosum à belluarum (quibus abundat) multitudine, vbi ait: Te Belluosus, qui remotis obstrepat Oceanus Britannis.

Dyardenes fluiuius (inquit Curtius lib. 7. de gestis Alex.) minus celebrer auditu, quia per vltima Indiæ currit. Cæterum non Crocodilos modo, vt Nilus, sed etiam Delphines, ignotalque aliiis gentibus belluas alit.

Bobus.

celadusam Plin. lib. 3. cap. 26. facit insulam Mesæ intra Surium, bobus & capris laudatam.

Taurominium mōs est Siciliæ, Bobus plurimis abūdans, qui propterea Taurominitani dicuntur, vt Carybdis Taurominitana.

Ælianus apud Volaterranum scribit boues esse in *Phœnicia* tanta magnitudine, vt è stâtibus mulgeantur. Idem ait apud mare rubrum boues cornibus flexibilibus esse: apud *Myfos* sine cornibus nasci: in India cursu cû equis cõtendere publico spectaculo. In *Libya* boues esse agrestes, equis nõ inferiores cursu. Apud Crathera,

item Cliturnum Umbriæ fluium armenta ex nigris alba fieri. In Euboia omnes ferè boues albos nasci. Tauros Æthiopum agrestes cornua aurium non mouere.

Campania albos & exiles gignit. Umbria vastos. Etruria albos & ad opera fortes, Apæninus vegetos, ac labori aptissimos.

Balsamo.

Balsamum arbuscula est aromatica, cuius lignum Xylobalsamum, succus Opobalsamum dicitur. Plin. lib. 12. Omnibus, inquit, odoribus præfertur Balsamum vni terrarum *Iudææ* concessum. Producitur & in valle Syriae, arbore mali Punici magnitudine, ramis multis, folio rutæ simili, candido tamen & perpetuò viuentis. Fructu simili Terebyntho.

Bitumine.

Is, vrbs est distans à Babylone itinere octo dierum, apud quam fluius est eiusdem nominis, ex quo Bitumen toti Babylon quondam subministrabatur.

De *Asphaltite* Syriae lacu Plin. lib. 27. Quin & bituminū (inquit) sequax alioqui, & lenta natura, in lacu *Iudææ*, qui vocatur Asphaltites, certo tēpore anni supernatans, nequit sibi auelli, ad omnem contractum adhærens, præterquā filo, quod tale virus interfecerit. Item lib. 2. Nihil, inquit, in Asphaltite *Iudææ* (qui bitumē gignit) mergi potest. Et lib. 5. Asphaltites nihil præter bitumen gignit.

Ammianus Marcellinus lib. 22. Citra omnes, inquit propinqua est nobilis Assyria. Nunc omnis appellatur Syria, vbi inter baccarum vulgariū quæ abundantiam frugum, Bitumen nascitur prope lacum *sosingitem*, cuius alueo Tygris voratus fluentisque subterraneus percursis spatiis longis emergit.

Inter cætera laudatur Bitumen illud, quo Semiramis costales *Babylonis* muros construxit. Vnde Ouid. lib. 4. Metam. Vbi dicitur altam Costilibus muris cinxisse Semiramis urbem.

Nymphæus mons est ardens, cuius crater Bitumen egerit omni bitumine dilutius.

Beryllis.

Beryllus lapillus est pallidus & transparentis, Smaragdo similis, qui semper sexangula figura, artificum opera politur, quā hebetat, nisi color repercussu angulorum excitetur. Vnde Iuuenalis Satyra 5. Beryllos inæquales vocat, vbi ait: - Ipse capaces Helicidum crustas, & inæquales Beryllos Vitro tenet Phialas. Beryllos *India* gignit, rarò alibi repertos, præterquam in *Phœnicia*, vbi etiam adinueniuntur.

Byssō.

Byssus dicitur genus lini subtilissimi, quo pretiosissima stes

stes, quæ Byssinæ appellantur. Byssus in *Iudæa* præcipuus nascitur, teste Iosepho. Secundus in *Elide* Græciæ ciuitate, colore inferior Iudaico, sed tenuitate præstantior.

Bulbis.

Bulbus à Romanis dicitur Allium agreste: alij Allium marinum vocant. Caulem & folia habet Lilio simillima. Venerem excitare fertur. Martia. in Dist. Quum sit anus coniunx, & sint tibi mortua membra. Non aliter Bulbis quàm satur esse potest. Nec aliam ob causam bulbos salaces vocat lib. 3. dicens: Sed nihil erucæ faciunt, bulbiq; salaces. Columel. lib. 11. Quæq; viros acuunt, armantq; puellas, iam Megaris veniant genitalia femina bulbi.

Bulbi *Megarenjes* præcipuam obtinent palmam, quos propterea Cato Megaricos vocat, & multum celebrat, teste Plinio lib. 19. cap. 5.

Idem Plinius ibidem ait bulbos sponte nasci, & copiosissimè in *Balearibus Ebusisque* insulis, ac per *Hispanias*. Post hos in *Africa* nati maximè laudantur. Sed & in *Prænestinis* campis sponte nascuntur, ac sine modo, in *Remorum* aruis.

Balanis.

Balanus alit *Indicum mare* quintuplo Elephantis magnitudinem excedentes. Plin. lib. 9. cap. 3. ait quosdam reperiri quaternùm iugerum.

Balano.

Balanus arbuscula est, seu herba vnguentaria & aromatica, frequens in *Troglodytis, Thebaide & Arabia*.

Bifontibus.

Bifon animal est deforme iubarum prolixitate, & reliquis corpore. De quo Mart. lib. 1. Illi cessit atrox Bubalus atque Bifon. Et alibi: Turpes effeda quod trahunt Bifontes. Hoc animal gignit *Scythia & Germania*, quæ tamen fructu inopia paucissimis abundat animalibus.

Bubalis.

Bubalus animal est ceruicem habens vitulo similem, vnde & nomen sumpsit. Reperitur autem in *Africa*.

Bonasis.

Bonafus animal est iuba equilia, cætera tauro similis. Cornibus inter se adeò reflexis, vt pugna sint inutilia. Gignitur hoc animal in *Pæonia*. & monte *Mesapo*. Volaterranus ait Bonasorum venationem hodie cerni in *Lusitania*.

Habet *Euccardiam* gemmam Babylon.

Euteones aues. Balcares insulæ.

Bedellium arborem Scanturum mons *Scythiæ*.

Croco.

Corycus oppidum est Siciliae, ubi Crocus nascitur rara bonitate & felicitate, qui propterea Corycius vocatur. Horatius lib. 2. Sermo. Corycioque croco, & ibi in Coryco monte: deinde Lyco, monte Olympo: mox Centuripino Siciliae, aliqui Phlegraeo secundum locum dederunt. Verg. in Battarum: Et hic Cilicio Crocus editus aruo. Luca. lib. 9. Utque solet pariter totis se effundere signis Corycij pressura Croci. Mart. lib. 11. Ultima Corycio quæ cadit æra Croco.

In *Tmolo* quoque monte Ciliciæ, vel (ut aliis placet) Lydiæ, Croci & quidem optimi copia esse memoratur. Verg. li. 1. Georg. Nonne vides, Croceos ut *Tmolus* odotes, India mittit ebur, molles sua turra Sabæi? De hoc intellexit Lucret. lib. 2. dicens: Et quæ scena croco Cilici perfusa recens est.

Habet & *sicilia* Crocum præstantissimum, licet Corycio frustasse viliores: unde Statius lib. 2. Syl. Et tenues Arabum respizans gramine sylvæ, Sicaniisque crocis.

Canibus.

Canaria vna est earum insularum, quas fortunatas, à rerum copia, vocamus. Hæc à multitudine canum ingentis magnitudinis nomen sumpsit. Auctore Plin. lib. 6.

Amyclis (quæ ciuitas est Laconia) canes optimi fuisse dicitur. Verg. lib. 3. Georg. Armaque, Amyclæumque canem, Cressamque pharetram.

Molossia quoque & *Epirus* partes sunt Laconia, optimis canibus abundantes. Vergil. in Cul. Illum Scylla rapax canibus succinita Molossis. Item Horat. lib. 2. Serm. Simul domus alta Molossis Personuit canibus. De Epyroticis Varro lib. 2. de re Rust. cap. 9. Itaque à regionibus (inquit) appellantur Lacones, Epyrotici, Salamani. Tanta fuit huius loci canum bonitas, ut apud suos sepulcra meruerint. Unde Stroza fil. Suos de more Molossia vetusto Condit terra canes, cineres lædit opertos.

Celebrantur & canes *Vmbria*, quæ est pars Italia. Syllius lib. 1. Ceu pernix quum densa vagis latratibus implet Venator dumtaxat Lacon, aut erigit Vmber Nare sagax è calle feras.

Seneca in Hippolyto comendat *spartanos* ubi ait: At Spartanos (genus est audax Audidumque feræ) Nodo cautus propiore ligat.

In *Melita* insula (quæ est inter Corcyram & Illyricum sita) canes sunt admodum parui, qui habentur in deliciis, adeo ut multo maiorem illis, quam maritis habeant honorem. Hinc adagium, *Cennis Melitæus*, quum quis ad voluptatem nutritur, non vtilitatem Plin.

Plinius in fine tertij: Inter Coreyam, inquit, & Illyricum Melita vnde carulos Melitæos appellari Callimachus Auctor est.

Creta.

Creta dicitur tenax quædam terra, qua fullones in abluendis maculis vti consueuerunt. Omnium præstantissima fait in *Creta* insula, à qua nomen traxit. Hac etiam abundat *Cymolus* insula, quæ propterea Cymolia dicitur. Cuius duos esse genera scribit Plinius lib. 36. c. 16. Candidum scilicet, & ad purpurisum inclinans.

Creta quandoque vtuntur Figuli: vnde Varro lib. 3. de re Rust. Figlinam vocat. At quod extat vlcus, inquit, figlina illiniunt creta. Figulatè Colu. lib. 7. & Cymoliâ. Creta Cymolia ex aceto lineas, inqt, Irè: Solet etiâ ipsum animal viuum creta figulari circumdari.

Crocodilis.

Crocodilus animal est quadrupes. ex ovo in miram excrefcens magnitudinem, vt qui duos & viginti cubitos impleat. Quatuor mensos hyemales non comedit, Lingua caret. viuit in terra, & in aqua. Crocodilis autem abundat in primis *Nilus*. Vnde Plin. libro 8. Crocodilum, inquit, habet Nilus, quadrupes malum, & terra pariter, ac flumine infestum. Mart. lib. 3. Cui comparata rictibus tuis ora. Niliacus habeat Crocodilus angusta.

Ombia populi in *Ægypto* hoc animal odorant, ei que sacros dies faciunt. ac lætantur liberos suos ab eo deuotari.

Habet *Indus* fluuius Crocodilos. Vnde Herodotus, Is, inqt, cupidus cognoscèdi, vbinam Indus, qui secundus omnium fluminum Crocodilos præstat, mare infuat. Plinius lib. v. c. ait: Mauritaniæ flumen *sambotum* Crocodilis, & Hippopotamis refertum. Idem quoque testis est in flumine (cui *Darat* nomen) Crocodilos gigni.

Canab.

Canabis herba est, quæ sunt funes, qui propterea Canabini dicuntur Columellæ. Hac abundat *scythia*, vnde Herodotus: Nascitur, inquit, apud Scythas canabis lino simillina, præterquam crassitudine, & magnitudine. Pli. lib. 16. ait Canabem agri *Sabini*, equare arborum altitudinem.

Capris.

Capraria insula (quam Græci *Ægilon* dixere, Auctore Plinio) à multitudine caprarum nomen indepta est.

Iuxta *Cyniphem* fluuium. Capras esse inuisitæ magnitudinis docet Plin. Vnde etiam Pontanus. Iure cui Marsi inuideant, & ipsi Cyniphes hirci.

Capars optimi lactis feraces habent *Fortunate insula*. Vnde Horat. Illic iniussæ veniunt ad mulctra capellæ. Refert que tanta grex amicus vbera.

Callisthenes apud Volat. testis est capras esse in parte *Affrica*, villis tonsilibus, ex quibus nautæ rudentes conficiant.

Capræ *Syria* magnam vim lactis egerunt: vnde natū Adagium, Capra *Syria*. De eo, qui multam afferit vtilitatem.

In regione *Cassia* nascitur Capræ equi magnitudine, sine cornibus, colore albo, quæ longo villo, ac mollitie lanis certat Milesiis, Vnde sacerdotes, & Calpionū ditissimi vestes conficiunt. Nymphodorus apud Volaterranum testis est in *Sardinia* tantā esse caprarum multitudinem, vt earum pellibus pro vestimentis vtatur incolæ, conuersis introsum hyeme villis, æstate verò auersis.

Corylis.

Corylis (quæ sunt arboreæ nucifera) abundat vrbis Campaniæ *Auella* nomine, vnde nucleæ Auellanae dicuntur, quæ & Põtica. Cato de re Rust. Nucleæ caluas, auellanas, Prænestinas, & Græcas.

Cupressis. & Cyparissis.

In *Ida* monte Phrygiæ multas esse Cupressos docet Plinius libro 13. cap. 54. Idem ait cupressos in Creta optimè nasci. Mantuanus in Epigram. *Ida* funebrem peperit Cupressum.

Cyllene mons Arcadiæ eadem ratione Cupressifera vocatur ab Oui. lib. 5. Fastoris vbi ait: Hæc enixa iugo Cupressifera *Cyllene*.

Habet & Cupresso, *Erymanthus* mons Arcadiæ. Ouid. in Epistola Delen. Tegæus aper Cupressifero *Erymantho* Incubat.

De *Lycæo* monte itidem Arcadiæ, Sidonius, Quantum non Cyparissifer *Lycæus*. Quantum non nemorosa tollit *Ossa*.

Cyparissus ciuitas est in Parnaso iuxta Delphos quæ ab eius arboris frequentia meruit nomen. Homerus apud Volat.

Cypero arbore abundat *Ascalon* vrbis Iudææ, & *Canopus* hostiū Nili seu vrbis *Ægypti*. Nascuntur etiam Cupressi in eo insula, auctore Plinio.

Costo.

Costus in fœmineo, seu costum in neutro genere, arbuscula quædam aromatica. Reperitur & in Masculeo. Excellit autē *Arabicus*, albus existens & leui pondere probi odoris. Secundam laudem habet *Indicus* qui leuis est. Tertiā *syriacus*, colore Buxus, odore graui *Lucanus* lib. 9. Et *Tamarix* non leta comis, Eoque costus. Laudatur & *Persicus*, vnde *Horarius* lib. 3. Nec *Phaleræ* vitres, *Achæmenium*que costum. *Plinius* libr. 12. cap. 12. ait optimum costum reperiri in *Patale* Indorum insula.

Caseis.

Luna vrbis *Hetruriæ* caseos commendat *Mart.* in *Apoph.* dicens: *Caseus Hetruscæ* signatus imagine *Lunæ*. Præstabit pueris prandia mille tuis.

Apud *Vestinos* *Italæ* populos, casei quoque siebāt latidatissimi auctore

áutóre Plinio: & tanto quidem precio, vt carniúm loco haberi possent. Martialis: Si sine fruge voles ientacula sumere frugi Hæc tibi Vestino de grege massa venit.

In *Trebula* agri Reatini oppido casti itidem fiebant optimi. De quibus Martialis: *Trebula* nos genuit, commendat gratia duplex Siue leui flamma, siue dormamur aqua.

Culicibus.

Ammianus libr. 18. At vbi (inquit) Solis radiis exarferit tēpus in regionibus, æstu Ambusti, vapore Syderis, & magnitudine culicum agitantur, quorum agminibus per eas terras referta sunt omnia De *Mesopotamia*.

Cynamis.

Cynamum arbuscula est aromatica, olore præstās, & ad vniuentā mirè effica. Frequēs est autem in *Panchaia*. Ouidius lib. 10. Metā. n. Sit diues *Aræomo*, *Cynamāq;*, *Costumq;* suā, sudatāque ligno *Tura* ferat floresque alios *Panchaia* tellus.

Abandat & *Arabia* Cynamo: vnde Propertius lib. 3. Et *Tyrus* *Ostrinos* præbet *Cadmæa* colores, *Cynamō* & multi pastor odoris *Arabs*.

Pangæus *Thraciæ* itidē. *Claud. de nupt. Honorij & Mariæ*: Hic *Castæ* matura seges, *Pangææ*que surgunt *Cynamæ*.

Calamis.

Calami apti chartis ex *Ægypto* mittebantur, qui cognationem quādam cum papyro habebant. Sed *Gnydij* ex *Creta* præstatiores sunt autore Plinio. quamuis hoc *Gnydo* insulæ *Veneri* sacre nonnulli tribuant. Nascebantur item ad eundem vsum in *Asia* ad *Anethicum* lacum. De *Ægyptis* Martialis: Dat chartis habiles *calamos* *Memphitica* tellus.

Nigri *Æthiopum* fluuii, eadem natura, quæ *Nilo*: *calamum* & papyrū & easdem gignit animantes, isidēque tēporibus auget. Autōr *Plinius* lib. 5 cap. 8. *Calami* *Aromatici* nascūtur in *India*. Commendātur qui sunt fuluo colore, valde geniculati, & viscosi *Plinius* ait, ibidem repereri *calamos* arboreæ: amplitudinis Idem autor ait nullum esse *calamum* sagittis aptiorē, quàm qui nascūtur in *Rheno* *Bononiensi* fluuii. cui plurima inest medulla.

Commendantur & *Cretici*, & qui circa *Acesinam* fluuium maxime nascuntur. Vide *Plinium* ipsum lib. 16 cap. 17.

Cera.

Hymettusmōs *Atticæ* & *Hybla* *Siciliæ* propter apum ibidē melificati multitudinē *cera* abundāt. *Oui*, li. 10. *Metā*. Vt *Hymettis* sole *Cera* remolefcit, tractatōq; pollice, multas *Flectitur* in *facies* *Politianus* in *Ambra*. *Gaudebat* *calamos* *Hyblæis* iungere *ceris*.

Pontanus in Eridano commendat Ceram *Mantuanam*, vbi ait: Electro fœlix Mantoidæ Cera Eridanus.

Columbis.

Chaoniam partem Epyri, & *Dodonam* Chaoniæ sylvam, columbis abundare sequentia docent testimonia. Ouid. lib. 2. de Arte. Quasque colat turres, Chaonis ales habet.

Vsus colubarum apud *Syrios* olim fuit prohibitus. In eo illis in locis tanta fuit earum copia, vt accedentium mercatorum ora per uolarent. Tibullus lib. 1. Quid referam, vt volucres crebras intada per vrbes, Alba Palæstino sancta columba Syro?

Tanta est apud *Pæonios* & *Illyricos* columbarum multitudo, vt contra eas ordine militari in bellum exeant, quemadmodum Magnesium & Ephesium contra locustas.

Conchis & Conchylis.

Lucrinus Capaniæ lacus delicatissimas habuit cõchas. Martialis li. 5. Concha Lucrini delicatior stagni. Horatius in Epodo: Nõ me Lucrina iuuerint Conchylia.

Bigaba Indiæ est insula, quam Plin. libr. 6. ait Ostreis & Conchylis esse refertissimam.

Est & in *Rubro mari* Concharum multitudo: Vnde Polit. in *Ambra*. Donat Erithræis hæc plena monilia conchis.

Cochleis.

Cochlea dicitur testa Limacis, seu limax ipsa. Cochleas alit *Mare rubrum* maximas & rubetes. *Illyricis* magnitudo præcipua: *Africanis* fœcunditas: *Baleatrice* nascuntur in speluncis. Caudateque in insulis *Caprearum*.

Cedris

Zibanus mons Phœniciæ Cedris abundat. Sedulius libr. 4. Mirab. diui. Semper habens frondes, & tanquam libana Cedrus Multiplicandus ades.

In *Aegypto* & *Syria* reges inopia abietis, Cedro ad Classes feruntur vñ. Auctor Plin. lib. 6.

Cygnis

Cayster Auius est Lydiæ Sardibus proximus, abundans Cygnis. Ouid. lib. 5. Trist. Vtq; iacens ripa deslere Caystrius ales, Dicitur ore suam deficiente necem.

Volaterranus in Geographia, vbi mores Britannorum describit ait, Cygnos, ad *Tamesis* ripam non minus quatuor millibus continuo nutriunt.

Chalybe.

Noricis incolæ sunt Alpiũ, apud quos, autore Plinio, laudabiles sunt Ferri & Chalybis fodinæ. Hinc Horatiusensem Noricum appellat

appellat, vt Bap. Pius Chalybem lib. 4. Elegi. Noricus aut tenero
stat tibi corde Chalybas.

Ceraſtis.

Ceraſtis ſerpentibus quadragemina præferentibus cornua *Li-
byam* abundare docet Lucanus li. 6. dicens: Aut viuentis adhuc
Libycæ membrana Ceraſtæ.

Chelydris.

Chelydrus ſerpens eſt, qui per terram ſe conuoluit, moraturq;
tam in aquis, quàm in terra. Frequens eſt autem in *Calabria*: vnde
Verg. li. 3. Geor. Eſt etiam ille malus Calabris in ſaltibus anguis,
Spuma conuoluens ſublato pectore terga, Atque notis longam
maculoſus grandibus aluum.

Coloſſis.

Coloſſi dicuntur grandes & corpulentæ ſtatue, quæ antiqui-
tus diis erigebantur. Præcipuæ autem magnitudinis fuerunt *Rho-
dij*, & ille omnium maximus qui Soli ſacer habitus eſt, de quo in
ſeptem orbis miraculis diximus. Quintianus in Cleopoli: Cla-
ra Rhodos proprium non amiſſura Coloſſum eſt.

Crateribus.

Iam docuimus quanta fuerit olim Corinthij ætis præſtantia:
Propterea Mantuanus lib. 2. Parth. Mar. Craterem vocat Corin-
thiũ, dicẽs Vbi purpura cingit Vaſa Corinthiacis craterib. æmula.

Citro.

Citrus arbor eſt frequens in *Atlante* monte Mauritanix, qua
pretioſæ admodũ menſæ fieri coſueuerunt. De his intellexit Lu-
ca. lib. 10. Dentibus hinc niueis ſectos Atlantide ſylua impoſuere
orbes. Et Martialis lib. 10. Et Mauruſiaci pōdera rara Citri. Plin. li.
13. Atlanti confines ſunt Mauri, quibus plurima arbor Citri, &
menſarum inſania.

Cæpis.

Cumæ Cæpis abundare docet Columella lib. 10 ſcribens: Quæ
pariunt veteres Cæpoſo littore Cumæ.

Colocaſia.

Colocaſia herba eſt *Aegypto* peculiaris. Vnde Martialis Nilia-
cum ridebis olus lanâſque ſequaces, Improba quum morſu fila
manũque trahes.

Corruda.

Corruda herba eſt quædam ſylueſtris, qua ſuperioris *Germania*
campos refertos eſſe ſcribit. Plinius li. 19. ca. 8.

Carduis.

Volaterranus ait Carduos *Hiſpanos* miræ magnitudinis eſſe,
preſtantiſq; ſaporis; Plinius eos cōmendat, qui apud *Carthaginem*,

& *Cordubam* nascuntur.

Cappari.

Capparis frutex est humi sparsus, spinosus, hami instar, nascens in locis asperis, & grana habens mali punici granis similia. Optimus aduehitur ex *Alexandria*.

Conserua.

Conserua herba est à conseruando nomen adepta, frequens fluminibus Alpium.

Casia.

Casia, herba est suauissimi odoris, & cynammeæ virtutis. Nascitur autem in Fœlici *Arabia*.

Cerasis.

Cerasus Cerasantis oppidum est Ponti, quod à cerasorum abundantia nomen suum traxit. Reperiuntur etiam in *Asitania*, & ripis *Rheni*, inquit Plinius.

Cotoneis malis.

Cotoneis malis abundat *Cydon*, *Cretæ* oppidum, à cuius nomine *Cydonia* aliter dicuntur.

Cancris.

Phœnicia caneros habet littorales, tantæ velocitatis, ut vix comprehendi possint.

Cuniculis.

Plinius scribit tantam olim fuisse cuniculorum in *Bælearibus* insulis multitudinem, ut populatis, & corrosis messibus, famem hominibus attulerint.

Calceamentis.

Sicyon vrbs fuit inter *Corinthum* & *Achaiam*, in qua fiebāt calceamenta, quæ in deliciis apud eos habebantur, qui cultui corporis studebant, & elegantia.

Chrysocolla.

Chrysocolla humor est in puteis, per venam auri defluens. Laudatior autem habetur in *Anarariis Cypri*, Laudatissima est *Armenia*: Secunda in *Macedonia*: Largissima in *Hispania*, inquit Plinius.

Coticula gemma.

Coticula gemma est, arguens cuiusmodi, & quàm purum sit aurum. Aliter *Heraclius*, seu *Lydius* dicitur. Reperitur in flumine *Tmoli Armeniæ*.

Carbunculis.

Carbunculus lapillus est ignis fulgorem proferens. Laudatissimus aduehitur ex *India* licet *Carthagine* & *Massylia* reperiantur.

Calce.

Volaterranus ait in *Tyburne* oppido ingentes esse fornaces, quæ

calx effoditur.

Cotone.

Cotonum verbo Gallis peculiari, est lana, seu lanugo tenuissima mollitia, & candore excellens, qua delicatae vestes Ægyptiis sacerdotibus quondam fiebant. Aliter *Cossipium* vocatur. Nascitur in *Calabria*: in insula itē *Maliba* prope Sicilia: Sed optimum venit ex *Syria*.

Carpionibus.

In *Banaco* lacu (quem ab anguillarum multitudine commēdat Plinius) nunc frequentes inueniri carpiones testis est. Volater.

Cocco.

Coccus pro purpura sumi solet: vnde vestes coccinæ. Martial. Coccina famosæ dohas & Ianthina mæcha. Quintil. libr. 1. Nondum verba exprimit, & iam coccum intelligit. At coccum in neutro genere granum est, seu frutex, quo fullonum tinctura conficitur. Nascitur optimum in *Asia* partibus. Nunc omnium optimum è *Valentia* Hispaniæ oppido aduehitur. Est & *Eliberis* vrbis Hispaniæ, quæ ab eius grani copia Granata dicta est.

Chalbana.

Chalbana frutex est odorosus, seu liquor ferulæ, Turis specie, Metopion aliqui vocant. Repertur in *Syria*.

Cercopythecis

Cercopytheci animalia sunt genere Simiarum, cauda quintum cubitorum, barba propeesa, coma humana, alba facie, reliquo corpore nigrantes. Versantur in montibus Indiæ apud *Taxilam* ciuitatem copia quidem tanta, vt Alexandro illæ transeunti terrorem incusserint.

Callitrichibus.

Callitriches etiam sunt de genere Simiarum. Barbam habēt in facie, & lata sūt cauda, neq; viuūt in altero, quàm *Æthiopico* solo.

Cynoproscopi.

Cynoproscopi animalia sunt eiusdem ferè speciei, capite, dentibus, ac pelle canibus prope similes, hominibus reliqua. Reperiuntur in desertis *Indiæ* Æthiopiam versus.

Catoblestis.

Catoblestum *Africa* gignit, tauro prope similem, aspectu terribilem, supercillius altis, extantibus oculis, in recessu sanguineis & in terrâ semper depressi iuba equina, quam ad certamen erigit

Chenalopexibus.

Chenalopex avis est minor Anseris, ex Vulpis & Anseris forma, Aquilæ & Feli inimicus, serum mira complectens charitate. Plinius ait hanc auem frequentē esse apud *Brisannos* in mensarum deliciis.

Cinna

Cinnamulgis.

Cinnamulgis auis est in *Arabia*, quæ in furculis sui nominis ædificat.

Cephalis piscibus.

Cephalus piscis est, à cuius frequentia *Cephalenides* insula iuxta actium oppidum nomen traxerunt.

Citharædis piscibus.

Citharædum piscem habet mare rubrum, cui inde nomen datum, quòd à cauda ad verticem lineas habeat instar nervorum musici instrumenti distentas.

Coronis.

Elis vrbs fuit Græciæ propè quam celebrabantur ludi Olympici: variisque coronis donabantur pugiles, & Athletæ, Seneca in Troade Pharijan Pisam Iouis, & Coronis Elida Claram.

Castaneis.

Habent *Petragorici*, Galliæ Aquitanicæ populi, tantâ castaneorum in glandiu multitudinem, vt earû arboribus & syluis plerumque sit regio quibus porcos pinguefaciunt, & saginant. Laudatissimæ castaneis putatur Tarentum, & in Campania Neapolis.

Cetis piscibus.

Plin. lib. 32. scribit, Cetos sexcentorum pedum longitudinis, trecentorum sexaginta latitudinis in flumen *Arabie* intrasse.

Coracini pisces peculiare sunt Nilo.

Corusam habet Rhodus.

Cotes Taygetus & Creta.

Crystallum India.

Cylindros gemmas India.

Coralochatem Creta & Oeta.

Cacopyritem gemmam Cappadocia.

Choaspidem Choaspes.

Cytisum, herbam, Cyclades.

Caprificos arbores Cea insula.

Cucumeres Africæ copiosissimi sunt & grandissimi. Præcipui videntur in Arabia, mox Cyrenis. In Arcadia similes Helioropos.

Cyminum herbam habet Æthiopia. Coriandro abundat Æthiopia. Camelos inter armenta pascunt Orientales. Plinius.

Draconibus.

Frequentes sunt in *Massylia* Africæ Dracones, qui proprie *Massyli* dicuntur à poëtis. Pamphilus Saxus: Aurea *Massylia* insula dicitur, quæ poma Draconis.

India fert Dracones tantæ magnitudinis, vt Elephantibus (quos Elephancibus certant) circumflexu facili ambient, nexuque nodis circum-

stringant. Auctor Plinius lib. 8. cap. 11. Apuleius lib. 11. Hinc dracones Indici. inde Gryphes Hyperborei.

Generat Dracones *Aethiopia*, Indici pares, vicenū cubitorum. *Asachi* quoque populi sunt in *Aethiopia*, apud quos maximè nascuntur, ita ut cratium modo impliciti crectis capitibus velificent ad meliora pabula Arabiæ. Auctor idem Plinius.

Disciplinis.

De *Athenis* Cic. lib. 1. de Oratore: atque ut omittam Græciam & illas omnium doctrinarum inuētrices Athenas, in quibus summa dicendi vis, & inuenta, & perfecta est. Vnde & Ouid. in Epist. Atque aliquis doctas iam nunc eat (inquit) Athenas.

Diuitijs.

Fama est *Syracusanos* opibus olim adeò creuisse, ut sequenti prouerbio fecerint locum, Vobisne decima quidem Syracusanorum abest, quum diuites alloquimur. Est & aliud argumentum mitæ eius vrbs opulentia, quòd die quodam terrestrem & maritimum contraxerit exercitum.

Non aliam ob causam poëta fingunt imbrem aureum olim in Rhodum pluuisse, quàm ob immensas eius vrbs diuitias. Quintianus in Cleopoli: Sit fertilis auro Magna Rhodos, quondam descenderit aureus imber In Rhodon.

Dictamo herba.

Dictamus, seu Dictamum herba est, qua lacerti cum serpentibus pugnaturi se refouent. Frequens est autem in *Ida* monte Cretæ. Verg. lib. 12. Dictamum genitrix Cretæa carpit ab *Ida*.

Dipsadibus serpentibus.

Dipsas serpens est minor vipera, qua demorsi, feruescunt siti & tandem emoriuntur. Frequens est apud *Garamantes*. Vnde Syl. li. 13. Quippe atro rapidas efferuescete veneno Dipsadas, immensis horrent Garamantes arenis. Reperiuntur etiam in *Lybia*, & *Arabia*.

Equis.

Argos ab equorum præstantia commendat Horat. lib. 1. Car. adicens. Plurimus in Iunonis honorem Aptum dicet equis Argos, ditèsq; Mycenæ.

Equo pugnare, Thessalorum est inuētum. Et primum in Thessalia equi vsus repertus est. Lucanus: Thessalicus somipes, bellis feralibus omen Antiquitus prima laus fuit Equarum Thessaliæ. Hinc adagium Erasmo positum, Decernitur equa Thessalica, De summo præmio. Cæsare equorum Thessaliæ in tauros dimicantium. eosque perimentium spectaculum Romæ exhibuit. Strabo quoque ait Thessaliam pascendis equis esse commodissimam, qui Arcadios & Epidauricos maximè præcellant.

Austria

Asturia vrbs Hispaniæ, equos habuit (qui tollutarij dicuntur) gressus molliter glomerantes, alterna crurum explicatione. Martialialis. Hic breuis ad numerum rapidos qui colligit vngues, Venit ab Hispanis gentibus Astur equus.

Agragas, seu Agrigentum, Siciliæ oppidum, habuit optimos equos. Verg. lib. 3. *Æneid.* Arduus inde Agragas ostentat maxima longè Mœnia magnanimùm quondam generatorem equorum.

De *bilbili* Celtiberiæ sciuitate. Mart. Videbis altam Licitanæ Bilbilim Equis & armis nobilem.

Nisus mons est in Media, in quo pulcherrimi itidem nascuntur equi.

De *Elide* Græciæ vrbe, Propert. lib. 1. Et quas Elis opes antè pararat equis. Tibul. Qui prior Eleo est carcere missus equus De *Argæo* Cappadociæ monte, Claudianus lib. 2. in Ruffin. Volucrumque parens Argæus equorum.

In *Olyssippo* Hispaniæ vrbe quæ Venerè sibi figurantes, hæc Fanonio dicuntur concipere.

Equis abundat *Scythia*, Asinis carens, propter immensum fagus. Sunt in eadem regione populi, equorum carnibus vescentes, quos Ptolemæus Hippophagos vocat. Scythæ (inquit Plinius) equitarus & equorum gloria strepunt.

Nesi populi sunt in Scythia Europæa, optimis quondam equis abundante, quibus reges utebantur.

Irlandiæ regio equos habet victorios, præcipua bonitate, equos Vbinos vocant, celeriores Anglicis.

De *satriano* vrbe Appuliæ, Horatius, Me Satrianæo vectari rum caballo.

Tunis, vrbs Africæ, habuit præstantes cursu, quos Barbaros vocant, quales in Massylia, Numidiæque passim reperiuntur.

Ex Tyrheni maris insulis, præsertim *corsica*, & *sardinia*, adducuntur breues admodum, sed animo generoso, atque audaci gressu, & irrequieto.

Ex *Germania* grauiiores, qui Succussarij dicuntur Festo, Noni Tortores, plauto Cruciantes.

Herodotus scribit in *Peremitana* regione Ægypti equos esse fluuiales, vngulis bouinis, simo naso equina iuba, eminentibus cancellatis dentibus fulgida cauda, magnitudine maximè tauri crasso corio, vt ex eo arefacto fiat pila missilia. Idè ait circa *Masotis* paludè (vnde pfluuit Hypanis) equos esse syluestres & cadibiles.

Elephantibus.

corsella oppidum est in Africa, vbi prægrandes sunt Elephantum quorum etiam multitudo est in tota ferè *Africa*. Plin.

sala quoque oppidum Mauritanix, greges habet plurimos Elephantum.

Plinius de *Tingitania* Africae prouincia scribens, Ipsa (inquit) prouincia ab Oriente montosa fert Elephantes.

Horodotus in Thalia ait, *Aethiopia* terrataru habitataru ultimam vastos ferre Elephantos prominentibus vtrinque dentibus.

Lybia. Syllius lib. 3. Bellua nec retinet tardente Libyssa timore.

Plinius scribit in *India* gentem esse, cuius rex quadraginta millia Elephantorum in armis habeat. Alios ite ibidem esse populos *Palyboiros* nomine qui Elephantorum nouem millia regi suo per omnes dies stipendientur. Vnde (inquit ille) coniectatio ingens opum est. Idem lib. 7. scribit Indicum Elephantum Afri pauent, nec conteri audent, Nam & maior Indicis magnitudo est.

Sunt & alij populi *Oratura*, quorum rex habet decem millia Elephantorum.

Automela oppidi rex Elephantes habet M D C.

Pauperior Charmorum rex Elephantos LX.

Pandi gens sola Indorum regaata feminis, quingentos habes Elephantos: Gaterus lib. 1. Alexandreidos Nobilium multa regionum laude superbit, Hæc diues gemmis. Elephantibus India barbarit. Hinc dicenti Epitheto poetæ Indicum vocant Elephantem. Martianus Capella, Indicos (inquit) Elephantos organica permultos detineri voce competum.

Habet *Marmarica* regio Africae Elephantos. Sidonius: Non si quas eboris trabes refractis Rostris Marmarici dedere Barri.

Onesicritus apud Plinium lib. 6. testis est Elephantos in *Taprobane* insula maiores, bellicosioresque, quam in India gigni.

Troglodyta contermini Aethiopiae solo Elephantum venatu nutriuntur:

Ebhore.

India Vergilius: India mittit ebur molles sua tura Sabæi. Horatius lib. 1. Carm. Non autum, aut ebur Indicum. Quid. Se stile deliciis India præbet ebur.

Assyria. Idem Ouidius lib. 2. Eleg. Mæonis Assyrium femina tinxit ebur.

Echinus piscibus.

Frequentes esse iuxta *Miscenum* promotorium Echinos, docet Horatius lib. 2. Sermo. dicens: Misceno oriuntur Echinni, Pectinibus patulis iactat se molle Tarentum.

Electro.

Electrides Mesia sunt insulae (quas alij Glessarias vocant) dictæ, quod in his proueniret succinura, quod illi Electrum vocant Gignitur etiam in *Aethiopia*.

Ebum

*Ebena.*Ebenum arborem nigri coloris, itidem habent *Aethiopes*,*Eruca.*Eruca herba est Venerem excitās. Vnde Ouid. de Remed. Nec minus Erucas iubeo vitare salaces. Colum. lib. II. Excitet vt Veneri tardos Eruca maritos. Frequens est in *Hispania*.*Exocætus piscibus*Exocætus piscis est in siccum somni causa exiens. Hunc habet *Arcadia*.*Exercitiu.*Quo tempore *Aethiopes* rerum potiebantur, *Meroe* insula ducenta armatorum millia regi suo suppeditabat.*Alijs rebus.**Eupatorium* herbam mittit *Arcadia*.*Euphorbium* Atlas.*Eumetridem* gemmam Lesbos.*Equos* pennatos *Aethiopia*.*Formicis.*

IN solitudine *Indiae* arenosa formicæ gignuntur canum quidem magnitudine minores, vulpium verò maiores. Earum nonnullæ apud Regem *Perfarum* visuntur in venatu captæ, inquit Herodotus. Aurum è cauernis ibidem eruunt. Propertius lib. 2. Inda cauis aurum mittit formica metallis.

Apud *Dardus*, Indorum populos mons est trium millium stadiorum ambitu, & sub eo aurifodinæ, in quibus formicæ vulpibus non minores aurum effodiunt.

Plin. II. lib. scribit, in *Aegyptio* formicas esse magnitudinis luporum.

Fruментis

Cremona frumenti ferax est. Vnde Mantuanus: Et frumentifera cultissima rura *Cremonæ*.

Plinius scribit, *siciliam*, & *Beticam* frumenti adeò fecundas esse vt aristas centum granorum egerant.

De *Babylonia*, Herodotus in *Clio*: Hæc regio, inquit, omnium (quas vidimus) optima est duntaxat ferendo frumento. Nam in arboribus ferendis, vite, olea, nequaquam de principatu contendit, Cereris autem fructu procreando, adeò ferax est, vt nunquam non ferè ducena reddat, Et vbi præstans bonitate se vincit, etiam ad tricenam, quaternum ferè digitorum latitudine, triticeis atque hordeaceis foliis.

Fruментifera etiam est *Eleusis* vrbs *Atticæ*. Mantuanus in *Dionysio* Misit & altricem frugum *Cerealis* *Eleusim*.

Africa. Horatius lib. 2. Serm. Frumenti quantum metit *Africa*.

Idem

Idem lib.1. Carm. Quicquid de Lybicis veritur areis.

Appulia. Idem Horat. lib.3. Car. Quam si quicquid arat impiger Appulus, Occultares meis diceret horreïs.

Gargarus mons seu Gargara in plurali, Ouid. Gargara quot feteges, quos habet Methymna racemos.

Moravia regio Bohemiæ vicina pabulo, frumento, & pecore abundat.

Frugibus.

Siciliam frugibus esse fecundissimam constat. Stroza pater: Aruaque frugiferæ pingua Sicania. Hinc orta est fabula de Cerere, quæ ibidem fruges, & modum arandæ terræ commonstrasse dicitur. Et Cicero Siciliam horreum populi Romani vocat, quæ sæpe maximos pauperit exercitus.

Streptit etiam hac vbertate *Italia.* Verg. lib.2. Georg. Salve magna parens frugum Saturnia tellus. Plin. lib.3. cap.5. Italiam vocat terram omnium terrarum alumnam.

Idem lib.5. de Africa loquens, ita inquit) appellatur regio fertilitatis eximia, cum centesima fruge agricolis fœnus reddete terra. Horat. lib.3. Carm. Fulgentem imperio fertilis Africa.

Hispania. Martianus Capel. Europe, inquit, lumē Hispaniæ contributum, fertili frugum, optimæq; prouinciæ, metallorū, aurique fœtura, & meri marmoris, gemmarumq; muneribus prædicandæ.

Sardinia. Claudianus: Humanæ speciē plantæ se magna figurat Insula, Sardiniam veteres dixere coloni, Diues ager frugum.

Plinius lib.21. cap. scribit, Ægyptum frugum esse fertilissimam. Vnde Priscianus, seu Rhennius in Dionisij Geographia: Hinc Nilus currens ad partes fluminæ pingui, Fertili, Ægypti terras fecundat opimas.

De *Fortunatus insulis*, Horatius in Epodo. Petamus arua, diuites & insulas, Reddit vbi Cererem tellus inarata quotannis.

Homerus scribit, templum Cereris fuisse in *Pyrafo* vrbe Phthiæ propter copiam frugum eius loci.

Aroa vrbs Achariæ, nomen sumpsit ab Aratro, quod sit pariter ferax frugum.

Est fertilis *Thracia* frugum & frigore, & æstibus, vt Africa & Ægyptus, inquit Plinius.

Fructibus.

Plinius lib.5. scribit *Atlantem* Mauritanie montem, opacum, nemorosumque esse, & scatebris fontium riguum: qua spectat Africam, Fructibus omnibus generum sponte ita subnascentibus, vt nunquam satietas voluptatibus desit.

Cicero de lege Agraria contra Rullum: *campania*, inquit, semper superbit bonitate agrorum & magnitudine fructuum, salubri-

tate aëris, & pulchritudine regionis.

Viuaresium prouincia est superior linguae Oritanae, Rhodanae contermina, qua prospicit Orientem, terra quidem montosa, ruentibusque imperu miro torrentibus vbique irrigua frequens & velut turrita montium multitudine, praeter caeteras Galliae partes. Quod tamen de bonitate, & fertilitate loci nihil adimit, imo verò auger inuitata quadam natura. Nam (quod est praecipuum) vina profer laudatissima omniumque laudibus, nemine reclamante, longis intervalis anteferenda. Qua parte respicit Occidentem, mōtes habet, electissimis, raraque bonitate castaneis refertissimos. Omnium praeterea pomorum, nucum, & aliorum hoc genus fructuum adeo ferax, vt nec pyra Calabriae, nec hortos Hesperidum, & Phaeacum pomaria, conferre liceat. Granis herbis, floribus, violis, fructibus in tantum fecunda, vt in ea pingenda, omnibusque doribus ornanda vires suas exercuisse natura videatur. Vbertatem & copiam leguminum si videres, rapereris in admirationem, tibi que iucundum esset istic relicta patria exulare. Nec immerito Viuaresium, a vita, aut viuariorū multitudine nomen meruit. Habet enim leporaria, ornithones, auaria, & caetera, quae villaticam decent passionem.

Fagus.

Plinius lib. 16. scribit ex Cornelij Alexandrini testimonio dulcissimas esse fagos in *chio* insula, earumque glandibus obfessos ibidem homines diu durasse.

Feris.

Polybius apud Plinium prodit, ab Atlante Occasum versus, saltus esse plenos feris, quas generat Africa.

Scythia regio feris abundat, propter sollicitudinem hominum huius regionis, qui nullis certis sedibus vtuntur, sed vagi feruntur in palustris. Vnde & Scytharum solitudo, transit in prouerbiū.

Ferro.

Chalybes populi sunt in Ponto, prope Thermodoontē, qui optimo abundant ferro. Vergil. lib. 1. Georg. India mittit ebur, molles sua tura Sabaei: At Chalybes nudi ferrum.

Norici Alpiū populi, venas ferri laudabiles habuerunt: Hinc Hecensem vocat Noricū, dicens: Quas neque Noricus Deterrer enis.

Melita quoque Siciliae insula praestantes habet ferri fodinas. *Bibili* flauius est Hispaniae, apud quem optima ferri temperatura fiebat. Hinc Horat. libro 1. Car. Loricis vocat Iberas, dicens: Quum tu coemptos vndique nobiles Libros Paneti, & Socratica domum Mutare Iberis, Pollicitus meliora, tendis.

Fundis.

Baleares duae sunt insulae in mari Hispano, apud quas vsus fundae reparatur.

reperitus est, & adeò celebratus, vt matres filios suos aliis auibus olim vesci non paterentur, nisi quas funda fuissent adepti. Florus, Cibum inquit, puer à matre non capit, nisi quid ipsa monstrante percussit. Luc. lib. 1. Et torto Balearis verberare fundæ Ocyor. Plin. lib. 3. Baleares, inquit, funda bellicosas. Græci Gymnesias dixere. Verg. lib. 1. Georg. Stuppea torquentur Balearis verbera fundæ.

Fauis.

Fauis abundat *Hybla & Hymettus*, Syl. lib. 14. Tum quæ nectareis vocat ad certamen Hymettum, Audax Hybla fauis.

Fauis cera spectabiles reperiuntur in *Pelignis, Sicilia, Creta, Cypro, Africa*. Plinius scribit visum in *Germania* octo pedum longitudinis fauim.

Floribus.

Cilicia. Stadius lib. 2. Syl. Quid Cilicum flores, quid munera graminis Indi?

Enna vrbis *Siciliæ*, Stroza pater: Non tu floriferis in odore vallibus Ennæ.

Saba. Stadius lib. 5. Syl. Ver. Arabû, Cilicûq; fuit, florésq; Sabæi.

Aetna. Ausonius: Qualis floricomâ quodâ populator i Aetna.

Hybla. Oui. li. 5. de Trist. Florida quâ multas Hybla tuetur apes.

Paphos. Crinitus: Seu tu floriferam concelebras Paphon.

Turia fluius *Hispaniæ*. Claudianus: floribus & roseis formosus Turia ripis.

Plin. lib. 21. scribit Cyrenis semper, flores esse laudatissimos.

Tricum Adagium est apud Erasimû, Samiorû flores: vbi quis extremâ decerpit voluptatem: q; ea insula florum vbertate claruerit.

Fabis.

Plinius libr. 4. *Burcanam* insulam esse Ponti, quæ Fabaria dicatur Latinis, à multitudine frugis ibi sponte prouenientis. Est autem insula Oceani septentrionalis.

Fraxinis.

Idæ mons Fraxinis abundat tantæ bonitatis, vt Citro sint similes, & ablato cortice, plerunque ementes, decipiant. Nascuntur & in *co* insula. Autore Plinio.

Ficibus.

Plurima ficus exit in *Thessalia & Macedonia* teste eodẽ Plin. lib. 6. Horatius in Epodo ait *Fortunatus insulas* abundare ficibus, scribens: Suamque pulla ficus ornat arborem.

Credibile est maximas esse ficus *India*, & valde spatiosas, quum sub earum vna turmæ condantur equirum.

Figulinis officinis.

Phytecusa, autore Plinio lib. 3. dicta est non à Simiarû multitudi-

ne sed à figulinis. Pythos enim dolium dicitur.

Fontibus.

In *Ida* monte multi sunt Fontes: Ex quorum duobus *Scamander*, & *Simois* scaturiunt. Ouid. libr. 2. *Mera*. Et tum sicca prius creberrima fontibus *Ida* *Thomas Radinus*: *Ida* multifons, *Cyzicum* Romanos honorat. Propterea aquosam eam vocat *Hora*. libr. 1. *Car.* dicens: *Qualis aut Nireus fuit, aut aquosa Raptus ab sua.*

In *Tomaro* monte *Epyri* centum esse fontes docet *Plinius* libr. 4. *Tomarus*, inquit, mons centum fontibus circa radices *Theopompo* celebratus.

Flammis.

Vesuvius mons *Campaniæ*, flammæ quandoque proiecit. *Mantuanus* in *Brixia*: Et quæ flammium pariunt arbuta *Vesæui*.

Felibus.

Tartessj populi sunt in *Iberia*, apud quos *Feles* maximè nasci dicunt. Vnde natum *Adagium*, *Feles Tartassia*.

Fluminibus.

In *India* mira est fluminum vastitas. Proditur *Alexádrum* magnum, nullo die minus stadia *D. C.* nauigasse in *Indio* fluuio, nec potuisse ante menses quinque enauigare, adiectis paucis diebus. Et tamen minorè *Gange* esse constat. *Magasthenes* apud *Plinium* sexaginta eius amnes prodit.

Ferulis.

Ferulas in *Aegypto* præcellere, scribit *Plin.* libr. 13. cap. 22.

Gallinis.

Varro libr. 3. de *Re Rust.* *Gallinæ*, inquit, *Africanæ* sunt grædæ, quas *Meleagrides* appellant *Græci*. De his loquitur & *Marialis*: An fere *Romano* quamuis satur *Annibal* esset, Ipse suas nãquam barbarus edit aues, *Suetonius* in *Caligula*: *Hositiæ* erat *Phœnicopteri*, *Paouones*, *Tetraones*, *Numydicæ*, *Meleagrides*.

Gallinaria insula est in mari *Ligustico*, nomen inde sortita, quæ *Gallinis* abundet. *Ælianus* apud *Volaterranum* testis est, *Meleagrides* esse in *Zero* insula, quas fabula vult *Meleagri* *Oenei* filij natus, luctu patris in aues fuisse conuersas.

Gemmis.

Plinius libr. 6. ait in *Taprobane* insula aurum & argentum esse in pretio, *Marmor* testitudinis simile, *Gemmas*, *Margaritá*sq; in bonore multò præstantiores.

India variis abundat gemmis. *Sabellicus*: *Cernere* erat, quicquid gemmarum prodiga mittit *India*, quicquid opû pelago scrutatur *Erithra*. *Propert.* libr. 2. *Indica* quos medio vertice gemma tenet.

Erithra rubri maris insula. *Clau.* *Talis Erithræis intext* Nebulosa gemma

da gemmis Liber agit currus.

Idaspes fluuius. Claudianus: Diues *Idaspæis* aufelcat purpura gemmis.

Garamantes populi Orientales. Syllius libr. 15. Ardebat gemmâ Garamantide cœrula vestis.

Habet & *Mare rubrum* gemmas varij coloris, magnique pretij Seneca in Hercule Octavo: Gestat pelagi dona rubetis, Nec gemmiferas detrahit aures Lapis Eoa lectus in vnda. Tibull. libr. 3: Quidve in *Erichæo* legitur quæ littore concha.

Sunt & fluuij nonnulli gemmis nobiles, inter quos *Adaxis*, & *Ganges* numerantur à Plinio.

Glandibus.

In *Dodona* Chaoniæ sylua primùm repertus est glandis vsus Verg. lib. 1. Georg. Chaoniam pingui glandem mutauit arista.

Grubus.

Apud *strymonem* fluuium, & *Bistonem* lacum Thraciæ grues maximè peræstum morantur. Lucanus lib. 3. Deseritur *Strymō*, rapido committere Nilo *Bitonias* consuetus aues.

Gazis.

Gazæ dicuntur diuitiæ *Persarum*, quos auro, gemmis & vnguentis refertissimos fuisse constat. Statius lib. 1. Sylvarum. Dignæ Midæ *Cresiq;* bonis, & *Perside* Gaza. *Sabellicus*: Regia quod *Cresis* cepit, quod *Persica* regum *Gazi* vetus.

Gryphibus.

Gryphes habent *Hyperborei* septentrionales. *Politianus*: *Gryphes* *Hyperboreos* *Nemesis*, *Cytheræa* columbas.

Gobiis.

Gobiis Venetiæ. *Martialis*. In *Venetis* sint laura licet conuiuia terris, Principium cœnæ *Gobius* esse solet.

Glanis.

Glanij pisces sunt, quos *Volaterranus* ex testimonio *Stephani* grammatici, ait nasci apud *Glanium* *Cumarum* fluuium.

Grubus Piscibus.

Grus piscis est habens os & ceruicem graui aliti similē, & squamas instar pennarum eius. Nutrit huic piscem *Corinthium* pelagus magnitudine pedum xv.

Galgulis.

Galgulus auis est magnitudine turturis, toto corpore viridis, frequens in *Peloponneso*.

Graculis.

Venetorum *Adriam* incolentium regio tot habet *graculos*, vt rages populentur, & iacta absument semina.

Glascio.

Glascum herba est, qua Plinij temporibus *Britanni* se inficiebāt atro colore terrorem ostentantes. Vnde *Martialis*: *Barbara de pictis veni Bascauda Britannis. Bap. Pius: Et Galata, Heluetique truces, pictique Britanni.*

Glaucione.

Glaucion herba est foliis similibus *Papaueris*, frequēs in *Syria*.

Gagate.

Gagates lapillus nascitur in *Lycia*, iuxta ostium *Gagatis* fluij, vnde nomen traxit.

Gypso.

Gypsum Tympheticum laudat *Plinius*, à *Tympho* oppido. Plurimum quoque effoditur in *Epiro*. Fit etiam in *Phanicia Turris*, & *Perrhobia*.

Aliis rebus.

Gentianam herbam habet *Phœnicia* & *Illyricum: Galestitem* gemmam *Achelous*. *Calbanam* herbam *Siria*.

Hircis.

Cyniph. fluuius est *Aphricæ*: apud quem grandes nascuntur *Hirci*, villoque tonsili. *Vergilius*: *Nec minus intereā bārbas, incanaque menta Cyniphij tondent Hirci.*

Hydris.

Nilus fluuius. *Mantuanus* in *Aprili*. *Niligenas* abigens ab ouilibus *Hydros*.

Hellebore.

Plurimum hellebori nascitur in *Oeta* monte. Autore *Plinio*.

Supra *Antyciram* quoque montes sunt pretiosi, in quibus copiose prouenit helleborum. Hac autem herba purgantur infanz. Propterea *Liuius Drusus* *Tribunus* pleb. quum morbum comitialem pateretur. *Antycirā* dicitur nauigasse, in eaque insula helleborum bibisse: atque morbo liberatū. Vnde etiam *Horatius* in arte. *Si tribus Anticyris caput insanabile nūquā Tōsori Licino cōmiserit.*

Apud *Helyconam* *Bœotiz* montem, nascitur quoque optimum, & cerebro vtile, purgandæque infanz itidem efficax.

Herbis.

Homerus apud *Plinium* lib. 15. gloriam herbarum *Aegypto* tribuit. *Diodorus* de *Aegypto* loquens: *Terra* (inquit) inculta relicta pecori ad pastum adeo exuberat herbis, vt oues bis anno patiant, bisque præbeant lanam.

Æschylus apud *Pliniū* *Italiam* herbarū potentia refertā prodit. De *Acis* fluuiio. *Ouidius* libro 4. *Fastor.* Præterit & ripas herifer *Acis* tuas.

Epyms

Épyrus. Idem Ouid. lib. 8. Metam. Mistic aprium quanto maiores
herbida tauros Non habet Epyrus.

Herbis veneficis.

De *caucaso & scythia*. Claudianus lib. 1. in Ruff. Funer. arumque
potestas Herbarum, quicquid lethali gramine pollens Caucasus,
& Scythica vernant in gramine rupes.

Colchos & Iberia. Hor. in Epod. Herbásque quas Colchos atque
Iberia mittit venenorum ferax.

In *Ponto* quoque proventus est malorum graminum. Vergi. ius
in Buccolicis: Has herbas atque hæc Ponto mihi lecta venena Ipse
dedit Maris, nascuntur plurima Ponto.

Thessalia. Tibul. lib. 2. Quicquid habet Circe, quicquid Medea
veneni, quicquid & herbarum Thessala terra dedit.

Hortis.

In *Phœacia* horti fuerunt memorabiles, & pomaria variis referenda
fructib. Quæ quum magno studio coleret rex eius loci Alcinoüs
Deus hortorum creditus est. Stat. libro 1. Syl. Quid Bifera Alcinoi
laudat pomaria, vósq; Qui nunquam vacui proditis in aëra ramis
Syría fuit in hortis operosissima autore Plinio. Inde quoque est
proverbiu Græcis, Multa Syrorum olera.

Hyacintho.

Hyacinthum florem mittit *Aethiopia*. Frequens etiam nascitur
in Thermis Diocletianis, Eximie quoque provenit in *Gallia*,
Autore Plinio.

Hysopo.

Hysopum montanum & hortense optimum nascitur in *Cilicia*,
in *Tauro* monte, Dein Probatür *Pamphilum* & *Smyrnaum*.

Helenio

Helenium flos est, quem lacrymis Helenæ fabulatur natu. Re-
peritur in *Helena* insula.

Hippice.

Hippice herba est, qua pasti equi diurnam famem sustinet. Unde
nomen sumpsit. Frequens est in *scythia*. Prædulcis circa *Bœotiam*.

Herodius.

Herodij aves sunt prope flumina degentes frequentes in *Dio-
medea* insula.

Hircis piscibus.

Hirci pisces circa *Cyrenaicum* *Sardorumq;* mare oberrantes vi-
santur cum Delphinis

Aliis rebus.

Heliotropium herbam mittit *Aethiopia*:

Hepesitem gemmam, *Corycus*.

Hexecontalithum gemmam Trogloditæ

Hematitem. Æthiopia.

Hydromellem Phrygia.

Hyenes animalia, Africa.

Hematopodes aues, Ægyptus.

Hammoniacum, Africa.

Hyacinthos gemmas Æthiopia, atque etiam Chrysolytos, aut eo colore translucetes. Quibus præferuntur Indicæ, & si (varia non sunt) Bactrianæ.

Ignibus.

A *Etna* inter montes igniferos numeratur. Lucaus libr. 1. Et ardentis ciuilia bella sub Ætna.

Iaculis.

Gnosfos vrbs Est Cretæ, cuius incolæ Iaculis claruerunt. Luca. li. 3. Gnosfolq; agitate pharetras Docta, nec Eois peior Gortyna sagittis.

Iuncis.

Inter Iuncos præstantissimus *Nabathæus*, deinde *Arabicus*, quem quidem *Babylonicum* vocant. Tertius *Zybicus*, prope inutilis. Laudatur & *Hispanus*, quo fiunt funes.

Iri herba.

Iris herba est odorata, Raphano similis vnguentifera; & medicinæ aptissima. Frequens est in *Cixico* insula.

Iride gemma.

Iris gemma (quam crematam, tusamque ad Ichneumonum morsus remedio esse Horus apud Plinium prodit) nascitur in *Perfide*.

Ifatis.

Ifatis herba est fullonia, rubro colore, quam mittit *Syria*.

Iuniperis.

Scribit Plin. 16. vastas esse iuniperos in *Hispania*.

Insulis.

Idem lib. 3. ait, Illyrici oram mille amplius insulis frequentati, propter naturam vadosi maris.

Ichneumonibus.

Ichneumon serpens aspidi infestissimus frequens est in *Ægypto*.

Ibidibus.

Ibis auis circa *Pelusium* tantum nigra est, cæteris omnibus locis candida.

Lanis.

Militos Asiæ fuit ciuitas, præstantissima Lanarum (quæ ibidem inficiebantur) memorabilis. Verg. lib. 3. Geor. Quamuis Milesia magno Vellera mutantur Tyrios imitata colores.

Tarenti quoque optimæ inficiebantur Lanæ. Horatius libro 2. Serm.

Serm. Lana Tarentino violas imitata veneno.

In *Canusio* Appuliæ oppido, & Caledonia, seu Britania fuit eximia lanarum bonitas. Quintianus in Cleopoli: Fama Calenoniæ sileat miracula Lanæ Et Canusina simul.

Lingonicas lanas probat Martialis lib. 11. dicens, Lingonicis agendum tumeat tibi culcitra Lanis.

De *Melita* insula maris Siculi, Syllius libro decimoquarto: Te lãque superba Lanigera Melite, & littus piscosa Melacte.

Luceria vetus fuit Dauniorum oppidum, vbi sacrum Mineræ fanum extitit. Eius Lanas probat Horatius li. 3. Carm. Te Lanæ propè nobilem Tonfæ Luceriam, non citharæ decent. Plin. li. 26. commendat Galaticas, Tarentinas, Atticas, Milesias,

Pli. li. 8. de lanis & Ouidius loquens: *Hispania* (inquit) nigri velleis præcipuas habet, Polëtria iuxta Alpes cani, Asia rutili, quas Erithras vocant, Item Bætica. Canusium: Fului Tarentum.

Lasercipicio.

Lasercipium genus est herbæ pretiosissimæ, & in medicinis optimæ (Silphion Græci vocant) cuius succus Laser, folium Maspertum dicitur. Nascitur hæc herba in diuersis locis: sed omnium laudatissima est apud *Cyrenë* Libyæ urbē. Catullus ad Lesbiam: Quæ magnus numerus Libyssæ arenæ Lasercipiferis iacit Cyrenis.

Lentisco.

Linternus Campaniæ fluius Lentisco arbore abundat. Ovi. li. 15. Hinc calidi fontes, lentisciferumque tenetur Linternum.

Lactucis.

Pli. li. 19. ait, Lactucas in binos pedes aliquando se pandere sed in *Circelensi* agro amplissimas prouenire.

Lauris.

In *Olympo* monte (inquit idem li. 16. ca. 33.) nulla est arbor Lauro copiosior.

Idem li. 15. Laurus (inquit) nõ quia perpetuò viret, nec quia pacifera est, præferenda vtrique Myrto, & Oleæ est: sed quia spectatissima in monte Parnaso, ideòq; etiam Apollini grata. Ouid. li. 11. Ille caput flauum Lauro Parnaside vinctus. Ver. li. 2. Geor. Et iam Barnasia laurus Parua, sub ingenti matris se subiicit vmbra.

Laurum Penciã plerumque appellant poetæ à *Peneo* Thessaliæ fluiuo, iuxta quem frequens est hæc arbor. Valer. Flac. lib. 1. Et in summo Laurus Penciã Cano.

Permessum Bœotiz fluium Lauros habere docet Põntanus lib. 2. de hortis Hesperidum dicens: Bænaci de fonte ferat Permessida Laurum.

Phocis. Sabel. in Eleg. Phœaica Laurus, Libethridumque chori.

Sycion quoque vrbs Oleo & Lauro abundat, vnde *Sicyonia* bacca dicitur.

Plinius lib. 15. ait, plurimam Laurum in *Ida*, & circa *Heraclæam* Ponti prouenire.

Lacte.

Sassina vrbs Vmbriæ, Plauti patria, Lacte abundat. *Martialis* Metam quod lactis *Sassinatæ* de sylua.

Lituania tantam habet lactis copiam, vt eius regionis incolæ semper ferè lacticiuijs vtantur, & melle.

Habent & *Fortunata* insula magnam vim lactis: Vnde *Horat.* in *Epod.* Illic iniussæ veniunt ad maultra capellæ, Refertque tanta grex amicus vbera.

Leonibus.

Africa *Quid.* lib. 4. Trist Tempore Pœnorum compefcitur ira Leonum. Idem de omnibus propè *Africæ* partibus memoratur. *Getulia* *Horat.* Arqui nõ ego te, *Tygris* vt aspera, *Gerulæ* vbe leo, frangere persequor.

Lybia *Martial.* li. 7. Iam cernes *Libycum* vallo assultare leonem. *Caspia* *Stattius* libro 8. *Theb.* Cæde redit, sic *Hircana* leo *Caspis* vmbra.

Marmarica *Seneca* in *Agamemnone*: *Marmaricus* leo *Morsus* cruentos passus audacis leæ.

Masylia. *Codr.* Antè pauens capiet *Masylym* dama leonem. Habet & *Parthia* leones: *Marullus*. Quos fera *tygris*, quos leo *Parthicus*.

Mauritania *Pontanus*: Sed prius aut *Mauro* veniam fera præda leonè. *Horatius* lib. 1. *Carm.* Nec *Iubæ* tellus generat leonum *Arctida* nutrix.

Plinius libro octauo scribit solam *Syriam* leones nigros alete.

Lente.

Lens legumè est, quo qui vesceretur, olim æquiore animo fieri crediti sunt. Frequè est *Aegypto*, *Peluso* *Nili* ostio. *Martialis*: Accipe *Niliacæ* *Pelusia* munera *Lentem*. *Virg.* lib. 1. *Geor.* Nec *pelusia* curam aspernaberè lentis.

Lino.

Abundat *Aegyptus* *Lino* tenuissimo. *Syll.* li. 3. Et *Pelusiaco* filum componere *Lino*. *Argumentum* maximæ tenuitatis est quòd *singula* fila *ccclxv.* filis constare dicantur, cuiusmodi visa sunt in *Thoraca* *Amasis* regis, qui *Rhodi* visebatur. Autore *Plinio* *Aethiopes*, & *Indi* ex malis, *Arabes* ex cucurbitis, *Asiatici* ex genista *Lina* demetunt.

Est & sua gloria *Cumano* in *Campania*, quo ad pisciù capturam

vntu

vtuntur eius vrbis incolæ.

Carbasinum Linum apud *Tarraconem* repertum est, ex quo nautica vela conficiuntur: Ex quo & Carbasus nomen habet.

Nascitur Linum in desertis Indiæ, apud *Caristum* insulam, tanta bonitate & excellentia, vt margaritarum adæquet pretium. Carbasinis vestibus Indi & Arabes corpora velât, quæ sunt auro purpuræque distinctæ, vt scribit Curtius. Vnde Proper. li. 4. Raptave odorato Carbasa lina duci.

Setabis vrbs Hispaniæ agrum habet nomine Spartanium, à Spar-to lini genere. Plin. quoque scribit citiorem Hispaniam habere splendorem lini præcipuum. Setabica lina probat Catullus dicens: Nam sudaria Sereba ex Iberis Miserunt mihi muneri Fabullus.

Larice.

Laricem arborem frequentem esse in *Ida*, docet Plin. li. 16.

Luto fictili.

Samon & *Saguntum* Luto fictili ad vasa aptissimo abundare certum est. Martialis lib. 8. Ficta Saguntino Cymbia mala Luto. Eandem ob causam *Lagœna* vocatur *Saguntina* à Iuuenale.

Lanis vestibus.

Pellene vrbs fuit Achaïæ à *Pellene* Titane condita, apud quam optimæ fiebant *Lenæ* vestes, quæ egregiè bellantibus dabantur in præmium virtutis.

Lapide speculari.

Lapis specularis in *Hispania* reperitur, & in *Bononia* Italiæ, quem quidam humore terræ glaciari modo crystalli dicunt.

Ladano.

Ladanum frutex est odoratus, quo abundant *Arabes*, & *Nabathæ* Syriæ contermini.

Lacertis.

Nascuntur in *Arabia* Lacertæ duorum cubitorum, In *Nisa* vero monte Indiæ xxiiii. pedum longitudine. Volaterranus scribit in *Æthiopiæ* insulis captam à regibus Lusitanæ Lacertam octonum cubitorum longitudine, tanto oris rictu, vt solidum infantem deuorasset.

Caprariæ vna ex *Fortunatis* insulis, itidem Lacertis referta est. Autore Plinio.

Locustis.

Incolæ *Gasæ* montis adeo quondam locustis infestati sunt, vt contra eas Iouis auxilium implorauerint, & Seleucidum auum eas perimentium aduentum.

Graculi à *Thessalis*, *Illyriis*, & *Lemniis*, nutriuntur contra locustas, quorum vi maxima obruuntur, vbi certa mensura est præstita, quam

quam singuli enecarunt ad magistratus deferant.

Magnesi, & *Ephesi* contra locustas ordine militari ad bellum exeunt, tanta eorum animalium scitent multitudinem.

In mari *Indico* locustæ aquatiles quaternâ implent cubita. Auctore Plinio. In India ternum pedum longitudinis esse traduntur, curibus & femoribus ferrarum vsum præbentes quum inaruerunt.

In *Cyrenaica* regione lex est ter anno debellandi eas.

Necare & in *syria* militari inæperio coguntur, quæ tamen Parthis in cibo gratæ sunt.

Lupis piscibus.

Lupum piscem laudatissimum capi *Romæ* in Tyberi fluuio scribit Plinius lib. 9.

Lupis feris.

Cælius scribit Lupos apud *Crotoniatas* maximè scaterè, à quibus Milonem ibidem deuoratum scribit.

Lagnibus.

Lagnis piscis apud *Maandrum*, & *Lycum* *Asiæ*, item apud *Strymonem* *Europæ* fluuios cernitur.

Loto.

Loton arborem gignit *Africa*, sed præcipua est circa *Syrtis*, atque *Nasamones*. Auctore Plinio.

Lilio.

Lilium laudatissimum est in *Antiochia* & *Laodicea*. *Syriæ*, mox in *Phaselide*. Quartum locum obtinet in *Italia* nascens.

Susa vrbis *Perfarum* à Memnone condita nomen sumpsit à Liliorum multitudine. Nam *Perfæ* *Susam* vocant *Lylum*.

Leporibus.

Baleares insulæ tot quondam leporibus obrutæ sunt, vt eius loci habitatores aduersus prouentum eorum, auxilium militare ab Augusto petiuerint. Nam prius famem regioni populatis mellebus attulerant. Leporem marinum tactu pestilentem habet *Indicum* mare.

Lyncibus.

Lyncas frequentes generat *Aethiopia*. Auctore Plin. 8. cap. 12. Habet *Ledonom* herbam *Arabia*. *Lesbidem* gemmam *Lesbos*.

Melle.

Herba mons *Siciliæ* optimo abundat melle. Mart. lib. 11. *Mellia* *Hyblæa* tibi, vel *Hymettia* nasci.

Sicilia. Varro lib. 3. de re Rust. Propter hoc *Siculum* mel fert palmam, quod ibi thymum bonum & frequens est.

Hymettus mons *Atticæ*. Statius libro 6. The. Strident. & *Hymettia* mella.

Attica

Attica Ouidius: Adiace de flavis Attica mella fauis. Plinius.

Melis Attici in toto orbe summa laus existimatur.

calydna vna est Cycladum, mellis itidem ferax. Ouidius lib.8.

Dextra Lesbynthos erat, foecundaque melle Calydna.

Scribit Plin. Sabæos esse ditissimos sylvarum fertilitate odorifera, auri metallis, agrorum, rigui mellis cæræque proventu.

calabria Horat. Quanquam nec Calabria mella ferunt apes.

In *Fortunatis insulis* copia est optimi mellis. Horatius: Mella caua manant ex ilice montibus altis.

Cyrnus insula est abudans melle, sed illaudato. Vergilius:

Sic tua Cynæa fugiant examina taxos.

Torini populi Indiæ victitant melle, quo affluunt. Val. Flac. lib.

-Mellis honos Torinis.

Strabo ait in *India* arundines sine apum auxilio mel ferre suauissimum.

Mellaria oppidum Hispaniæ meruit nomen à copia mellis.

Marmore.

Sinada oppidum Phrygiæ ad lxx. stadia proximū habet vicum Docimū, vbi marmor nascitur, quod incolæ Docimitē, Romani Sinadicū vocat. Horat. Quod si dolentem nec Phrygius lapis, Nec purpurarum sydere clarior Delinit vsus. Hac ratione Pentanus Idæas vocat columnas dicens: Hinc etiam templa Idæis innixa columnis. Statius. lib. I. Syl. Sola cauo Phrygiæ mittit quam Sinados antro, Ipse cruentauit maculis lucentibus Atys.

Commendatur & marmor *Numidicum*, quod M. Lepidus prius omnium Romæ ostendit, maculis quidē purpureis variatum, nam hunc lapidem Atys quum in Phrygia Cybelē fugeret, cruentasse dicitur. Vocatur autem Porphyrites. Plinius ait præter marmoris Numidici, ferarumque prouentum, nullum aliud esse regionis insignē. Martialis: Marmore picta Nomas.

Laconicum marmor viride erat, & cunctis hilarius omniumque pretiosissimum Stat. in Syl. Hic dura Laconum Saxa virent.

Tænarus Laconiae promontorium marmor habuit laudatissimum. Tibullus, Quidē domus prodest Phrygiis innixa columnis, Tænare siue tuis, siue Caryste tuis?

Thasos Cycladum vna marmor habuit maculosum, quod Thasum dicitur.

Caristos vrbs Euboiæ marmor habuit laudabile, quo primus in columnis Romæ vsus est Mamurra. Plinius: Carystos inquit nobilis, nobilior tamen marmore. Lucanus: Qua maris angustat fauces lapidosa Caristos.

Luna vrbs Ethruriæ marmor habuit candidum & lucidū, quam propterea

propterea metalliferam, id est Marmoris feracem, vocat Statius, dicens: An ne metallifera repetit iam mœnia Lunæ?

Eurotas Laconia fluvius, ab eiusdem rei præstantia Cômédatur.

In *syene* Ægypti vrbe fodiebatur etiam maculosum marmor, quod Pyropœcidos, id est, igneis maculis variatum dicitur. Eo faciebant obeliscos Ægypti reges.

Paros quoq; Argæi maris insula marmor habuit laudabile. Plin. scribit Ægyptum Labyrinthum lapideis è Paro columnis fuisse factum. Horatius: Vrit me Glycœa nitôr. Splendentis Pario matmore purius. Ouidius lib. 3. Metamor. Hæret vt è Pario formatum marmore signum.

Apud Sicyonem marmorum fuit nobilis vena, vbi Dipœnus & Scyllus cælatores patria Cretenfes clauerunt.

chios quoque maris Ægei insula. *Taygetus*, seu Tazgetum mons Laconia, *Hymettus* Atticæ, *Donisa*, & *Liguria*, *Dalmatia* marmoris eximij laudem meruerunt.

Meretricibus.

In *Suburra* vico vrbis Romæ fuerunt meretriciû domicilia, que propterea Suburrana dicuntur. Pamphilus: Déque Suburrans Thaida fornicibus. Martialis: Famæ non nimium bonæ puellam, Quales in media sedent Suburra.

Corinthus vrbs tantis deliciis eneruata est, vt Veneris templum ibidem fuerit, vbi mille circiter elegantes meretrices paratæ erant venientibus se prostituere, inter quas numerantur præcipui nominis, *Lais*, *Thais*, *Cyrene*, *Leœna*, *Synope*, *Phryne*, *Sicyone*. Vnde natum prouerbium, & Corinthiari, id est, Lasciuire.

Myrtis.

spana Verg. in Baratrum Et violæ genus omne hîc est, & Spartica Myrtus.

Orontes Salmonius: Non Thabor horum animos, non myrtifer angit Orontes. *Eurotas*. Catullus. Quale Eurota perpingit flumina Myrtos.

Metallis.

Ilua Insula Thuscæ adiacens, clara est metallis. Virgil. lib. 10. -Ast Ilua trecetos, Insula in exhaustis Chalybum generosa metallis. Plinius: Venaria Ilua, cum ferri metallis.

De *Amathunte* Cypri ciuitate Ouidius lib. 10. At si forte reges fecundam Amathunta metallis.

De *Themese* Cypri vrbe. Statius lib. 1. Syl. Et queis se totis Themese dedit hausta metallis. Ouid. lib. 15. Hippotadæque domos res Themeseisque metalla.

De *Luna* vrbe Ethruriæ, Statius libro 4. Syl. An ne metallifera repetit

repetit iam mœnia Lunæ?

Pollidonium dicebat Plutū deum opulentię habitare subterranea.

Hispania: tanta est in eo terrarum tractu metallorum fecunditas.

Italia (inquit Plinius) metallorum omnium fertilitate, nullis cedit terris.

Murice.

Murex piscis est, cuius humore fit color purpureus, & quandoque pro purpura capitur. Murice autem claruerunt loca sequētia.

Tyros. Verg. Tyriōque ardebat Murice lana.

Africa. Horat. Te bis Afro murice tinctæ Vestiant lanæ.

Baia. Idem lib. 2. Ser. Murice Baiano potior Lucrina Peloris.

Getulia. Idem argentum, vestes Getulo murice tinctas.

Phocis. Ovi. lib. 6. Met. Phocæico bibulas tingeat murice lanas.

Tarentum. Sidonius: Muticis Tyrij, seu Tarentini conchyliato ditat induit.

Sidon. Lucanus: Et Tyros instabilis, pretiosaque murice Sidon.

Laconia. Paphilus, Picta, nec OEbalio fulget quæ murice vestis.

Assyria Sidonius: Assyrius murex, nec tibi signa dabit. Idem dicendum de locis, Ostro & purpurea claris.

Muribus

Cose vrbs Italiae, murium quotidie erumpentium multitudine obruta est.

Tanta est in *Aegypto* muriū abundantia, vt & segetes populentur, hisque litatione & votis resistere oporteat.

Argyllus mons Thraciæ dictus est à multitudine murium, qui in terra ibidem reperti sunt concertantes. Argillus lingua Thracum mus dicitur.

Scribit Plinius ex Gyaro Cycladum insula, incolas à muribus fugatos.

Plurimi & ad *Troadem* perueniunt, vnde iam magno prouentu fugauerunt accolas.

Tantus fuit apud *Persas* murium prouentus, vt repertæ sint pragnantes in utero parentum, teste Plinio.

Messibus.

Habet *Aegyptus* binas in anno messes, ac totidem æstates. De *Africa* & *Aegypto*, Statius libro 3. Syl. Quod messibus Afris Veritur, æstiferi quicquid rerit ara Nili. *Aegyptus* ab antiquis orbis horreum vocata est, quo Dei animi gratia salutis confugere soliti sunt.

Libya. Horatius: Quicquid de Libycis veritur areis. Mart. Possidet Libycas messes Herimūque Tagūnque.

Coronia vrbs Thesalæ. Stat. lib. 7. Theb. Exilem Glisanti. Coronamque

roniamq, feracem, Mefse Coroniam, Bacco Glifanta colentes.
Gargarius, mons in Ida. Claud. tam flauescencia centum Mef-
 fibus æstiuæ detondent Gargara falces.

Mercibus.

Orientalis populi variarum rerum mercibus, vt gemmis, auro, argento, thure, Balsamo, cæterisque rebus aromaticis abundant.
 Hinc Stroza filius merces Eoas vocat, dicens: Ille dat Eoa lectos de merce capillos.

Theba vrbs centum portarum fama nobilis copiosa fuit Indicarum, Arabicarumque mercium.

Minio.

Minio pigmento abundat *Minius* Iberiæ fluiuis, nomen inde adeptus. Propert. vt Mæotica nix Minio si certet Ibero.

Sisapo locus Hispaniæ optimū habet Minium Plin. Celeberrimum Minium ex Sisaponensi regione Betica. Miniaria metallo. Reperitur & Minium apud *Colchos*, in rupe quadam inaccessa. Optimum verò supra *Ephesum*.

Margaritis.

Margaritis lapillis abundat *India*. Plin. Quantum apud nos Indicis Margaritis pretium est. Idem lib. 9. Principiū ergo, culmēq; omnium rerum pretij, margaritiæ tenent. Indicus maxime has mittit Oceanus Bapt. Pius: Indaq; gemmiferis margaritis acta vadit.

Habet etiam Margaritas *Taprobane* Arabiæ insula: item *Perimula* promontorium Indiæ. Laudantur circa Arabiam in Persico sinu maris rubri.

Scribit Plin. *Cascandrum* insulam esse desertam in Oceano Indiam versus, margaritis quæstuosam.

Tilos quoque Arabiæ insula celeberrima est margaritis.

Palæogones incolæ sunt Taprobanes insulæ, auri, margaritarumque grandium fertiliores quàm Indi.

Tacitus scribit *Britanniam* aurum & argentum, aliâque metalla gignere, & Oceanum margaritas, sed subfuscas & huentes. Suetonius ait Cæsarem in Britanniam nauigasse, causa Margaritarum.

Mulis.

Hispania. Stroza pater: Hispaniæque simul, mulas, mannolique Bri. annos Adde.

Murenis piscibus.

Mare Siculum. Martialis: Quæ natat in Siculo grandis murena profundo.

Plinius probat lupum Tyberis, Rombum Rauennæ, Murenam Siciliæ, & Elopem Rhodi.

Sunt & prope *Tartessum* Hispaniæ vrbs delicatæ Murenæ

Quintianus: Traxit & Tarteſſia Murena quofdam.

Magalibus.

Magalia, ſeu Mapalia dicuntur Getulorum caſæ, quæ calamis reguntur. Martialis: Tecum ego, vel ſicci Getula mapalia Pœni, Et Poteram Scythicas hoſpes amare caſas.

Ad hunc locum facere videtur, quod Salluſtius ſcribit de *Nu- midis*, quos ait habuiſſe alios nauium inuerſos pro ruguriis, *ſcythiæ* quoque non alias domos habuerunt, quàm volubiles, & plauſtris ductiles. Vnde Horat. Cæpeſtres melius Scythæ. Quo- rum plauſtra vagas rite trahunt domos, Viuunt, & rigidi Getæ.

Myrrha.

Myrrhâ arbuſculam aromaticâ ſucco diſtillantē habet *Arabia*. Verg. in Cyri: Ille Arabis myrrhæ quondam qui cepit ocellos.

Habet Myrrham Orontes. Propertius: Aur quid Orontea crines perfundere myrrha?

Aſſyria, Pontanus: Et Aſſyriam redolentia pectora myrrham.

Excellit & *Troglodytica* Myrrhâ, quæ lucida eſt, ſubuiridis, & mordax.

Muſculi.

Muſculi piſces naſcuntur in *ſtyphali* Arcadiæ.

Muriis.

Antipolis vrbs Aſiæ. Muriis & Thynnis piſcibus abundat. Mar- tialis: Antipolitani fateor ſum filia Thynni.

Monilibus.

India. Statius lib. I. Syl. Huic Inda monilia Glaucum, Proteaq; atque omnem Nereida quærere iuſſi. Vbi loquitur de forma, & cultu Violantillæ vxoris Stellæ poëtæ Patauini.

Murrhagemma.

Murrham gemmam (qua fiebant murrhea, ſeu murrhina pocu- la pretioſa) multis in locis mittit *Parthia*. Propertius: Murrheaque in Parthis pocula cocta focis.

Montibus.

Macedonia perpetuis montibus cingitur. Habet ab Oriente Of- ſam & Pelion, Ab occaſu Pindum, Ab aquilone Olympum, à Me- tidic, Othryn.

Corſica quoque montibus, tanquam verticibus, abundat. Vnde & nomen ſumpſit, Corſas enim tempora Cræci vocant.

Molaribus.

Antron vrbs eſt Theſſaliæ, cauernis & cuniculis abundans, qui- bus optimi lapides ad molas eruuntur. Gellius vocat molas illas truſatiles, vbi loquitur de Plauto: quæ ait operam piſtori locaſſe, & feciſſe quæſtum in agendis molis illis, quas truſatiles vocant.

Melino.

Melinum pigmentum nomen sumpsit à *Melo* insula, vnde exportatur.

Magnete.

Magnetes lapis est argento similis, ferrum ad se attrahens. Repertur in *India*, & in *siphno* insula maris *Ægei*.

Melombus.

Melones (quos veteres Melopepones dicebant) fructus sunt hortenses, qui humi rotundantur. *Spartianus Osienses* probat.

Muscis.

Plinius ait *Cyrcnaicos* Achorem deum cōtra multitudinem muscarum inuocare, eiq̄ue litare consueuisse. Muscarum multitudo depopulata est quondam *Megareses*.

Myrica.

Myrica arbuscula, nascitur domestica in *Aegypto*, & alibi agrestis.

Myrobalano.

Myrobalanum arbor est sicquens apud *Trogloditas Æthiopia*, aromaticam ferens glandem, qua fit vnguentum pretiosum. Palma quæ fert myrobalanum probatissima est in *Aegypto*.

Malobathro.

Malobathrum vnguentum est odoriferum, *Syria* regioni peculiare. *Horatius*: Cum quo morantem sæpe diem mero *Fregi*, coronatus nitentes *Malobathro* *Syria* capillos.

Meliloto.

Melilotos herba est suavis & mellæ, de qua *Ouidius*: Pars thyma, pars rores, pars meliloton amant.

Melilotos optimus est *Atticus*: Nascitur & in *Campania* circa *Nolam* mellini coloris, odorisque vehementis.

Mantichora.

Mantichorū feram *India* gignit magnitudine leonis, pelle villosa & purpurea, vultu & auribus propè humanis, triplici dētium serie in vtraque maxilla, vtrinque aculeis cuspidatā, quos in certamine pro telis iaculatur.

Monope.

Monopem animal tauri magnitudine habet *Pæonia*.

Muribus Araneis.

Muribus Araneis, quos *Herod.* Mygdalos vocat, scætet *Britāniā*.

Monocerote.

Monoceros fera est saxuissima, capite ceruino, pedibus elephantinis, cauda aprina, reliquo corpore similis equo, vno in frōte cornu duūm cubitorum armata. Nascitur in *Æthiopia*.

Margaris.

Margari pisces sunt specie rotūda, & gregatim natantes, ac regem

gem lect

Mem

Malu
vnde cogMalis
vrbs CreMilio
sarma
Æthio
Haben
segetibus
pultem cMalua
est argunMoly h
cia, nasciPlinius
nis villis aMulos
occidentiMerula
scuntur.Mithri
dia. MagnTaurus
rigent niu
Taurē nit
bruma rig
tepuere ni
dianus. La
in Episto.

Epitome.

52

gem sectantes more apum. Reperiuntur in *mari Rubro*.

Membranis.

Membranæ *Pergami* primùm repertæ sunt.

Malis punicis.

Malum punicum, seu granatum, frequēs est apud *Carthaginem*, unde cognomen sumpsit.

Malis Cydoneis.

Malis Cydoneis (quæ & *Coronea* dicuntur) nomen dedit *Cydon* vrbis Cretæ, in qua magnus fuit eorū proventus.

Milio.

Milio gaudet *Campania*, pultrēmque candidam ex eo facit, *Sarmatarum* quoque gentes hac maxime pulte aluntur. *Aethiopes* non aliam frugem, quam milij, hordeique nouere. Habent & *Niuerni* agros milio, perinde ac frumento, aut aliis fegetibus refertissimos, quo etiam contrito, & in farinam redacto pulterem conficiunt.

Malua.

Maluas Plin. scribit in *Arabia* septimo mēse arborefcere, quod est argumentum magnæ fertilitatis.

Moly herba.

Moly herba à Mercurio reperta, maxime contra venena efficaciz, nascitur in *Cyllene* Arcadiæ.

Militibus.

Plinius scribit *Italiam* nūtiato Gallico tumultu, sola sine externis vllis auxiliis armasse peditū LXXX. millia, Equitū D C O. millia.

Mulis piscibus.

Mulos pisces Septentrionalis gignit Oceanus, & proxima pars occidentis.

Merulis Albis.

Merulæ circa *Cyllenem* Arcadiæ, nec vsquam alibi candidæ nascuntur.

Aliis rebus.

Mithridanion herbam generat Pontus. *Melichrysim* gemmā *India*. *Magadarim* caulem *Syria*. *Mastichem* arborem *Chios* insula.

Niuibus.

Taurus, *Othrys*, *Rhodope*, *Scythia*, *Thracia*, nullo ferè tēpore non rigent niuib. gelu, ac glaciē. *Taurus*, *Remaclus*: *Nuibus* impono *Taure* niuise tuis. *Scythia*, *Luca*. *Solibus* & nullis *Scythicæ*, quæ bruma rigeret, *Dimaduere* niues. *Thracia*. *Staius* libr. II. *Bistoniæ* tepuere niues. *Oui*. *Brachia* *Sythonia* cādidiora niue. *Othrys*. *Claudianus*. *Lassa* per *Othry* has fundere mēbra niues *Rhodope*. *Quid*. in *Episto*. Quæ patet *umbrosum* *Rhodope* glacialis ad *Hemum*.

dd 2

Scribit Plinius *Atlantis* verticem, altis, etiam æstate, niuibus operiri.

Nemoribus.

Zacynthes insula non procul Corintho. Verg. lib. 3. *Aneidos*, medio apparet fluctu nemorosa *Zacynthos*.

Egaleos mons Atticæ. Statius lib. 12. *Diues* & *Egaleos* nemori Panæque benignus *Vinibus*.

Atlas (inquit Martianus Capella) nemorosus est, scatens fontibus, sed rupibus infæcundus.

Nucibus.

Auella vrbs Campaniæ, nuces habuit præstantissimas. Plinius. Nuces *Auellanæ* capitis dolorem faciunt. Vergil. Et qui maliferæ despectant mœnia *Auellæ*.

Plinius laudat *Tarentinas* amplitudine, & putaminis mollicie. *Columella*: Nucem Græcam auellanam, & Tarentinam hoc modo facere poteris.

Thasia. *Quintianus*: *Thasia* nux quosdam, *Cilix* & piscis alios quos. Varro apud *Gellium* Sacros *Cilices*, nuces *Thasias*, palmas *Aegyptias*, glandes ibericas inter cibos electiles reponit.

Optimum genus Nucû fuit *Perficum*, autore Plinio. *Politianus* in *Rust.* Cornaq; cû *Cerasis*, durôq; putamine clausa *Perfica* nux.

Plinius laudat *Ponticas*. Vnde Statius lib. 1. *Syl.* Quicquid nobis le *Ponticis* nucetis.

Nardo.

Nardus, seu *Nardum* frutex est aromaticus, quo Indi & *Perficæ* abundant. *Plinius*: Nunc & *Achæmenio* perfundi *Nardo* iuuat. *Plinius*: Cuius folia nihil ab *Indico* *nardo* distant.

Nymphis.

Oceanus *Nympharum* omnium pater est. *Catullus*: Non genitrix *Nympharum* abluat *Oceanus*.

Napis.

Amiternum vrbs Campaniæ *Napis* abundat. *Martialis*: Hos *Amiternus* ager felicibus educat hortis. *Plinius*: *Napi* verò *Amiterni* (quorum eadem ferè natura) gaudent æque frigidis. *Napum* *Agypto* mitè celebratur propter olei celebritatem, quod de oleamine eius faciunt.

Nebriidibus.

Nebrides dicuntur damarum, seu ceruorum pelles. his abundat mons *Nebriis* nomine, autore *Solino*.

Nitro.

Nitru lapis est sulphuri cõmixtus, & natura sali proximus. *Apollonius* *Epirum* fit eodem quo sal modo. Optimum crescit in *Macedonia* quo

quod vo
tius, sed
consequ

Nastur
quens et

Neade
tur in Sa

Plinius

L Ema
Lre arg
obiectare

Sarra, f
sidon. C

Affrica
Phenicæ

Tanaru
strum Ta

Chalcedo
na cursu.

Venafra
ruit: Mart

guentum
nius: Et vi

ocbe, max

Picenum
liu. Oliu.

Sicyon vr
cyone pro

Tribia, f

tiam clar
que Niti

Peparete

ax Pepar
Ager sal
deductus

Eurotas A
lanx, & ol

quod vocant Colestricum. In Egipto conficitur multo abundan-
tius, sed deterius. Nitriarū egregiē Ægyptiis circa Memphim esse
confluerunt.

Nasturcio.

Nasturcium herba est torporem & hebetudinem excitans. Fre-
quens est apud *Babylonem*.

Meadibus.

Neades animalia sunt, quorum voce abruptitur terra. Repen-
tur in *samo* insula.

Narcisso.

Plinius ait probatissimum narcissum crescere in *Lycie* montibus.

Ostro.

L *Emannus* lacus, Gebennæ propinquus, colore muricis abunda-
re arguitur dicto Ricardi Bartolini. Ostrifero madidum caput
obiectare Lemanno.

Sarra, seu Tyros, Verg. Vt gēma bibat, & Sarrano dormiat ostro.
Sidon. Ouidius: Hic qui Sidonio fulget sublimis in ostro.

Assyria. Verg. in Cyri: Nō Lybis Assyrio sterneret lectulus ostro.
Phœnicia. Rufus Festus: Agenoreo color hinc mentitur ostro.

Tanarus mons Laconia. Ægidius Maserius: Commendent o-
strum Tanarus, atque Tyros.

Chalcedon. Lucan. libro 9. Pontus & ostriferam dirimat Chalcedo-
na cursu.

Oleo & Oliuis

Venafrum Campaniæ oppidum, præcipuam olei laudem me-
ruit: Martialis li. 13. Hoc tibi Campani sudavit bacca Venafri. Vn-
guentum Horat. Pressa Venefranæ quod bacca tenuit. Oliuæ Plin-
ius: Et vulgò (inquit) principatum hoc bono obtinuit Italia toto
orbe, maximè agro Venefrano.

Picenum regio Italiæ. Martialis. Si mihi Picena turdus Palleret o-
liua. Oliuam Picenam commendat Plinius.

Sicyon vrbs Achaia. Ouid. in Ibin: Aut vt oliuifera quondam Si-
cyone profecto.

Trebia, seu Trebula vrbs Italiæ (quæ prius Nitifca dicebatur) e-
tiam claruit oliuis. Vergil. libro 7. Ereti manus omnis, Oliuiferæ-
que Nitifca.

Peparethros insula: Ouidius libr. 7. Meta. Et Giaros, nitide que fe-
rax Peparethros oliuæ.

Ager *sabinorum*. Ouidius libr. 3. Fast. Primus oliuiferis Romam
deductus ab aruis.

Eurotas fluius Laconia. Stadius libr. 4. Theb. Taygetique pha-
lanx, & oliuiferi Eurotæ Dura manus.

Licabefos mons Atticæ Stat. lib. 12. Parnesque benignus Vitibus,
& pingui melior Lycabefos oliua.

Betis Hispaniæ fluuius. Martialis, Betis oliuifera crimē redimite corona. Plinius: Glarcosum oleis solum aptissimum in Venetiano, pinguisimum Betica. Idem: Betica quidem messes vberissimas inter oleas metit.

Paropotamia proxima Tigri regio non palmetis modò, verum & oleo, primisque & aliis arbutis nobilis est.

Oliuis etiam abundare *Fortanatas insulas* ostendit Horatius dicens: Germinat & nunquam fallentis termes oliua.

Taburnus mons Capaniæ. Vergilius: Iuuat Ismara Baccho Conserere, atque olea magnum vestire Taburnum.

Onis.

In *Velitris*, Volscorum oppido, fuit ouorum ingens abundantia. Mantuanus: Iam Latij Romam caput, ouiferasque Velitras.

Pygmeorum casus luto, pennisque & ouorum putaminibus constructi scripsit Pli. lib. 7.

Ovis eodem teste insulæ sunt Ponti, in quibus ovis auium & auenis viuunt incolæ.

Onibus.

Galesus, Calabriae flumen, ouium multitudinem quondam ferunt habuisse. Horat. lib. 2. Carm. Dulce pellitis ouibus Galesi flumen.

Canusium vrbs est Appuliæ, in qua lanæ erant rutili coloris. Iuuenalis Satyr. 6. Pastores, & ouem Canusinam, vlmósque Falernas.

Gallia. Horatius, Nec pingua Gallicis crescunt vellera pascuis. *Calabria*, & *Appulia*. Colu. lib. 8. Generis eximij Calabras, Appulâsq; milites nostri existimabant, earumque optimas Tarétiatas.

Nunc Gallicæ pretiosiores habentur, earumque præcipuæ Alimantes. *Alinum* autem oppidum est in palude positum, simile Rauennæ situm habens. Martialis: Velleribus primis Appulia prima, secundis Nobilis Alinum, tertia laudat ouis. Plinius: Lana autem laudatissima Appula, & quæ in Italia Græci pecoris appellatur, alibi Italica. Tertium locum Milesiæ oues obtinent. Appulæ breues villosæ, nec nisi penulis celebres. Circa Canusium, Tarentumque summam nobilitatem habent.

Tibareni populi sunt Trapezonti imminentes, Chalybibus vicini, ouium præstantissimi cultores. Priscianus, seu Remmius in Dionsij Geographia: Hinc pecorum est diues nimirum gens Tibarenum. Hanc prope sunt Chalybes, durissima regna colentes.

Quos labor exercet sauis ferrique metella.

Aegyptus adeo herbis exuberat, autore Diodoro Siculo, ut ouibus bis anno ibidem pariant, bisque præbeant lanam.

Herodotus humi
Sunt &
ste casus
tem yaf

Pellin
in vertice

Arati
dorifera
Tibulus
Saba

Statiu
Sabæo

Persis

rem. Ad

Assyri
Pancha

chaia syl

India

Arme

Apud

Plinius: S

castigan

Ostrea

vsus erat

bria Baia

crina iuu

piscinas

Gerarda

Baia, H

Circa. He

Abydu

Alexan

seripseru

partem e

meram p

quam em

Herodotus ait in Arabia esse oves cauda triū cubitorum quāta per humum trahunt.

Sunt & minutissimæ oves in chio pabuli inopia, quarū tamē lacte caseus conficitur laudatissimus. Ibidē agni statim a partu matrem pastorēque agnoscunt, & circa penitēta lasciua subsiliunt.

o nis.

Pelias motis Theſſaliæ. Val. Flac. lib. 1. Argo. Quantum Pelias in verice vicerat ornos.

Odoribus.

Arabia propter varias herbas, fructicēsq; aromaticos tota est odorifera. Statius lib. 1. Syl. Odoriferis Arabū quod doctus in aruis, Tibulus Vrantur odores, Quos terra diuice mittit Arabis.

Saba. Colu. lib. 11. Cœlitibus templisque Sabarum miscet odorē. Statius lib. 2. Syl. Odoriferos exhaustit flamma Sabæos. Plin. scribit Sabæos quissimos sylvarum fertilitate odorifera.

Persis. Syllius lib. 15. Altera Achæmenium spirabat verticē odorem. Ad hoc alludit Horatius: Persicos odi puer apparatus.

Aſſyria. Catullus. Fragrantem Aſſyrio venit odore domum.

Panchaia & Idaspes. Claudianus: Quicquid thuriferis spirat Panchaia sylvis, Quicquid odoratus longē blanditur Idaspes.

India. Syllius lib. 17. Qualis odoratis descendit liber ab Indis.

Armeny. Tibul. lib. 1. Iactat odoratos vota per Armenios.

Oraculis.

Apud *Delphos*, oppidum Phocidis, dabantur Apollinis oracula. Plinius: Subeunt in hac reputatione Delphica oracula, velut ad castigandam hominum vanitatem à deo missa.

Ostreis.

Ostrea, seu *Ostrea* appellantur aquatiles conchæ, quarum olim vsus erat in deliciis. Optime fuerunt in lacu Lucrino. Martialis: Eubria Baiano veni modo concha Lucrino. Horatius: Non me Lucrina iuuerint conchylia. Sergius Orata (qui primus ostrearum piscinas habuit) optimum saporem Lucrinis adiudicauit.

Gerardaſca stagnū est agri Volaterrani, optimis ostreis refertum.

Baia. Adriani Cardin. Baiana ostrea, murices, luposque.

Circæ. Hora. Ostrea Circæis, Miseno oriuntur echini.

Abydos. Mantuanus: Vnus, & ostriferā Sesto qui iunxit Abydon.

Oppidis.

Alexandri magni comites in eo tractu *India*, quem subegerat, scripserunt quinque millia oppidorum fuisse, Indiāque tertiam partem esse terrarum omnium, & multitudinem gentium innumeram probabili ratione. Indi enim propē gentium soli nunquam emigrare suis finibus.

Betica olim habuit oppida 175.

Oleribus.

Syria in hortis operosissima oleribus abundauit. Vnde natum Adagium, Multa Syrorum olera.

Onagris.

Onagri syluestres asini præcipui sunt in *Phrygia* & *Lycaonia*, sunt & in *Mauritania* cursu pernices, citòque desistentes, quos amulos venatores propterea facillè capiunt.

In *India* reperiuntur agrestes, equi magnitudine, capite pedè rubenti, oculis cæruleis, vno in fronte cornu.

Onocrotalis.

Onocrotales aues olorum similitudinè habentes, *Gallia* Septentrionalis, Oceano proxima mittit.

Onychiæ.

Onychitem gemmâ in *Arabia* montibus, nec vsquam alibi nasci veteres putauerunt.

Aliis rebus.

Othonem & *Oenanthem* herbas habet *Syria*. *Opalos* gemmas *India* *Ocram*, pigmentum *Topazonos* insula *Obsidiarum* lapitem, *Æthiopia*. *Oryges* feras, *Africa*. *Origanum* herbam, *Bœotia*.

Pice.

Plinius: *Asia* picem *Indicam* maximè probat. *Græci*: *Picricam* *Naryciam*. *Verg.* lib. 2 *Georg.* dicens: Et iuuat vndantem buxo spectare *Cytorum* *Naryciæ* q; picis lucos. Est autè *Narycia*. seu *Narycium* oppidum *Volcorum* *Colu.* lib. 11. *Sobolem* dabit illa capacem *Naryciæ* picis, aut *Actæi* mellis *Himetti*.

Est & circa *Idam* in *Troade* pix plurima. *Vergi.* lib. 3. *Georg.* *Idææ* que pices, & pingues vnguine caras.

Illyrium, seu *Illyria* *Epiri* regio, *Italia* propinqua pice quoq; abundat *Ouidius*: *Nigrior* *Illyrica* cui pice sanguis erat.

Theopompus apud *Plinium* testis est in *Apolloniatarum* agro picem fossilem non deteriolem *Macedonica* inueniri.

Piceis Arboribus

Picea arbor frequens est in *Pado*: Vnde impositum *fluuii* nominè *Pades* enim *Picea* *Gallicè* vocantur, inquit *Plinius*.

Palmis.

Apud *Hessenos* *populos* vrbs est *Eggada* nomine, fertilitate, & nemoribus palmetorum nobilis.

Ægyptus. *Plinius*: *Palma* (inquit) quæ fert *Myrobalanum* probatissima est in *Ægypto*. *Quintianus*: *Inuenta* mensis palma mor *Ægyptia*.

Idume prouincia *Syriæ* palmis luxuriat. *Lucanus*: Et arbusculo palmæ

marum

maram diues Idume. Vergil. li. 3. Georg. Primus Idumæas referam
tibi Mantua palmas.

Hiericus oppidum est Idumææ, in cuius agro Strabo ait palmetū
esse centum stadiorum, Plinius Hiericuntem palmetis cōlitam, &
fontib² irriguā vocat Idem: Sed vt copia (inquit) ibi atque fertili-
tas, ita nobilitas in Iudæa: nec in tota, sed Hiericunte maximè.

In *Babylonia* Per omnem regionē palmæ sunt sua sponte nascē-
tes, pleræque fructiferæ.

Arabia. Ovi. li. 10. Palmiferos Arabes, Panchæaq; rura relinquā.

Pharos Ægypti Insula. Ouid. li. 2. Eleg. Quæ colis & Memphin,
palmiferamque Pharon.

Selinis vrbis iuxta Lilybæum. Syllius: Audax Hybla fauis, palmis
quoque onusta Selinis. Verg. lib. 3. Tēque datis linquo ventis pal-
mosa Selinis.

Plinius scribit *Iudeam* esse inclytam palmis.

Est & in Lyguria castrum *S. Romuli* palmis nobilibus referum.

Canaria vna ex Fortunitatis insulis abūdat palmetis, cariotas, id
est, palmarum fructus ferentibus Martialis: Norē cariotides thea-
tris. Statius: Prægrandes cariotides cadebant.

Tylos insula maris Persici, palmas, oleas, vites, ficos, & varia po-
morum genera profert.

Theba. Ægyptiæ palmis ibidem fecundæ fuerunt. Statius: Seu
quæ palmiferæ mittunt venalia Thebæ.

Pomis.

Tybur oppidum non procul Roma, pomis abundauit. Colu. li. 11.
Et turris lacus, & pomosi Tyburis arua.

Phæacum regio tanta pomorum vbertate claruit, vt præmaturis
fructibus noui statim succederēt. His autē præfuit Alcinous. Stat.
libro 1. Syl. Quid bifera Alcinœi laudem pomaria, vósq; Qui nun-
quam vacui prodistis in æera rami: Iuuenalis Sat. 5. Illa iubebit Po-
ma dari, quorum solo pascaris odore: Qualia perpetuus Phæacum
Autumnus habebat.

Aaio fluuius Tyburi propinquus, etiam pomis abundat. Propertius:
Ramosis Aaio qua pomifer incubat aruis.

Phalisci. Volscorum populi, etiam abundant pomis. Ouid. lib. 3.
Eleg. Quum mihi pomiferis coniux foret orta Phaliscis.

Aspogones Indiæ populos, vites, lauri, buxi, pomorumque omniū
in Græcia nascentium fertiles scribit Plin.

Omnes *Fortunata Insula* copia pomorum & auium omnis ge-
neris abundant.

Plumbo.

Micli Insula candidū generat plumbum. Plinius lib. 4. cap. 16.

Timæus historicus à Britānia introrsus sex dierū nauigatione abesse dicit insulam Miætim, in qua cādidum plumbum proueniat.

Ex *Cassiteride* insula, ait Plin. li. 7. ca. 56. plumbum primus apportauit Midacritus.

Cantabria nigro abundat plumbeo.

Pantheris.

Hyrcania Scythiæ pars Pantheris, Pardis, & Tygribus abundat.

Pinis.

Atlas mons. Aufonius: Nec pinifer Atlas Amphitryoniadem puerum.

Ida Stadius lib. 3. Syl. Pergame pinifera multo pretiosior Ida.

Lycæus mōs Arcadiæ. Stadius lib. 7. Theb. Nec sua pinigero magis adnatet umbra Lycæo.

Simois fluuius Phrygiæ, Stadius li. 12. Pinigeri rapitur Simoentis ad agnem.

Manalus. Verg. Pinifer illum etiam sola sub rupe iacentem Menalus, & gelidi fleuerunt saxa Lycæi.

Ossa mons Thessaliæ. Luca. Quantus Piniferæ Boreas quæ Thracius Ossæ Rupibus incubuit.

Othrys. Valerius Flac. Parnasi lateant, cesserit Othrys Piniger.

Portis.

Ægyptiæ Thebæ centum portis nobiles fuerunt. Iuuenalis Ecce vetus Thebæ cætum iacet obruta portis. Plinius: Et Diospolis magna, eadem Thebæ, portarum centum nobilis.

Piscibus.

Aulus vrbs seu portus Bœotiæ, piscibus abundat. Ouid. lib. 12. Metam. Bœotiaque tellus Aulide piscosa puppes tenuisset iruras.

Benacus lacus. Petrarcha: Carmine piscoso referens accepta Benaco. Vbi primam corripuit, quæ à Vergilio producitur.

Gnydos Lyciæ ciuitas. Ouid. lib. 10. Piscosamque Gnydon, grauidemque Amathunta metallis.

Multa sunt in *Nilo* piscium genera, inter quos numerantur Lepidothus, Coracinus, porcus, Phagonus, Silurus, Citharus, Alofa, Ex testaceis Dilichius, Phiscus, Bosites.

Tanta est in *Thulis* insula piscium multitudo, vt ligni loco comburantur ab incolis.

Cedrosi Indiæ populi (qui Arhim amnem incolunt) fores in domibus maxillis piscium, & belluarum faciunt, & ossibus testæ contignant.

Populis arboribus

Sperchius fluuius Thessaliæ. Ouid. lib. 1. Meta. Populifer Sperchius & irrequietus Enipeus.

Padus

Padus. Ouid. lib. 2. Eleg. Frigidus Eurotas populiferque Padus.
Populos nigras, efficacissimas habet Creta Insula.

Papryo.

In Lacunis *Nili* nascuntur iunci, ex quorum tenuissimis fissuris contextuntur chartæ & vela, & vestes & stragula. Est autem Papyrus, frutex nascens in paludibus *Ægypti*, aut quiescentibus aquis *Nili*. Papyrus ostendit primus in *Ægypto* Alexander. De Papyro Lucanus: Nondum flumineas Memphis contexere Biblos Cœperat. Ouid. lib. 15. Pérque Papyriferi septemflua flumina *Nili*. Martialis, Perdite Niliacas Musæ mea damna papyros: Plinius lib. 13. Papyrus (inquit nascitur in Palustribus *Ægypti*, aut quiescentibus *Nili* aquis, ubi euagatæ stagnant, duo cubita non excedente altitudine gurgitum. Et paulò post: Nuper & in Euphrate nascens circa Babylonem Papyrus intellectum est eundem habere usum chartæ.

Prunû.

Damascus vrbs Syriæ optimis abundat prunis, quæ *Damascena* vocantur. Columel. lib. 11. Armeniisque & Cæcolis, prunisque *Damasci*. Plinius lib. 15. In peregrinis arboribus dicta sunt *Damascena*, à Syriæ *Damasco* cognominata.

Pyris.

Plinius ait *Crustumina* Pyra cunctis esse gratissima.

Abundant & *Pyris Calabri*, quæ consueverunt hospitibus apponere. Horat. Non quo more Pyris vesci Calaber iubet hospes. Hinc Adagium, *Calabri hospitis Xenia*.

Crustumini proxima sunt *Falerna*, à potu: quoniam tanta vis fucci abundat.

Porris.

Aricia vrbs Italiæ porris abundat. Martialis: Mittit præcipuos memorialis *Aricia* porros.

Tarentum Idem Martialis. Fila *Tarentini* grauitè redolentia porri. Plinius ait laudatissimum porrum esse in *Ægypto*, mox *Orchiæ*, atque *Ariciæ*.

Phasiænis.

Phasiæni, à *Phaside* Colchorum fluuio dicuntur, quòd ibi sint frequentes *Lactantius*: Cernitur & mixtam *Phasidis* inter auem. Martialis. lib. 13. *Argiua* primùm sum deportata carina, Antè mihi notum nil nisi *Phasis* erat.

Paludibus.

Nilus. Stadius lib. 3. Syl. Vnde paludosi foecunda licentia *Nili*.
Rauenna. Syl. lib. 8. Lenta paludosa profcindunt signa *Rauennæ*.
Sicambri populi Germaniæ *Rheno* proximi, in paludibus habitant

tant. Propertius: Ille paludosos memoret feruire Sicambros;

Portentis.

Nilus, Stroza fil. Et portentis nasset vada noxia Nili.

Pruinis.

Scythia, *Riphæi*, *Caucasus*, *Strymon* fluvius Thraciæ perpetuis riget pruinis. Vergil. libro 4. Georg. Aruâque Riphæis nunquam viduata pruinis. Claudianus: Caucasæas captiuâ bibunt armenta pruinas.

Pharetris.

Creta. Vergil. libr. 3. Georg. Armâque, Amyclæumque canem Cressâmque pharetram.

Gnosos & *Gortyna* vrbes Cretæ, Luc. 3. Creta vetus populis. Gnosôsque agitare Pharetras. Docta, nec Eois peior Gortyna sagittis.

Cydon vrbs Cretæ, Ouid. lib. 8. Meta. Armâque, equosque, habitusque Cydoneasque pharetras.

Lycia. Statius lib. 6. Theb. Cætera pars Lyciis gaudet contentâ pharetris.

Media. Marullus: Non tot spicula Medicis pharetris.

Purpura.

In *Melibœa*, vrbe Thessaliæ, claruit vsus purpuræ. Verg. lib. 5. Æneid. Purpura Mæandro duplici Melibœa cucurrit.

Plinius ait in *Laconia* purpuram optimam fieri consueuisse. Horat. Nec Laconicas mihi Trahunt honestæ purpuras clientes.

Bombycinam vestem texere Pâphila Platis filia in *Coa* insula prima docuit. Martialis: Nec Coæ referunt iam tibi purpuræ.

Tyros. Tibullus, Illi selectos certent præbere colores, Africa puniceum, purpureumque Tyros: Idem: Vellera det fuccis bis madefacta Tyros.

Sidon & *Ancon*. Syllius lib. 8. Stat fucare colus, nec Sidone vi- lior Ancon.

Plinius de *Carthagine* loquens, Nunc omnis (inquit) nobilitas conchylio, atque purpura constat.

Purpuras pisces habent *Sigæum* & *Leetum* Idæ promontoria.

Placentis.

Picentes pane laudantur, quem conficiebant ex halice materia macerata. Hic ob duriciam frangi non poterat, nisi lacte mulsove mollitus: Martialis: Picentis Ceres niueo sic nectare crescit, Vt leuis accepta spongia turget aqua Pamphilus: Non halicæ panes, non quas tibi terra placentas Piceina dedit.

Pyramidibus.

Pyramides lapideæ fuerunt structuræ in *Aegypto*, quas reges sumptu maximo erigebant, aut in ostentationem diuitiarû, aut in vsu

vsus sepulturæ, aut ad excitandum populi torporem. Earum vna
 CCCLX. millibus hominum, viginti annorum spatio constructa
 fertur, tanta quidem rerum prodigētia, vt in Raphanos, alliu &
 capas (quibus operarij vescēbantur) M DCCC. talēta erogata sint.
 Martialis: Barbara Pyramidum fileat miracula Memphis.

Procellis.

Syrtes, Charibdis, Scylla, Malea, Caphareus, marina dicuntur pe-
 ricula, procellis frequentibus agitata Páphilus, Pérq; procellosas
 Syrtes, Per saxa Maluæ, Per mare, q; rapido vortice Scylla trahit.

Pectinibus.

Pectines pisces sunt lati quibus abundat *Tarentum*. Horat. Pe-
 ctinibus patulis iactat se molle Tarentum. Plin. ait laudatissimos
 esse pectines Mitylenis, in Ægypto verò pectunculos.

Pecore.

Phyllos regio Arcadiæ. Stat. lib. 4. Theb. Aptior armentis My-
 dea, pecoraſque Phyllos.

Tartari populi, quum frugibus careant, pecore tamen abundāt.

Et quoniam aquarum sunt pauperes, equinum sanguinem bibūt.
Sclau regionem habitant adeò feracem, vt bis in anno graui-
 das habeant pecudes, quæ quater tondentur.

Volaterranus ait *Pannoniam* pecoribus & vitibus abundare, sed
 olei pauperem esse.

Orchomenos vrbs Arcadiæ. Polymelos à pecoris copia nomen
 meruit.

Angli pecore abundant, lanisque mollissimis, quoquouerſus
 exportatis. Viuaria animalium ad tria millia in tota insula cer-
 nuntur, inquit Volaterranus.

Pabulis.

Morania sterilitatem olei, est vini, pabulorum, frumenti, peco-
 riſque abundē pensat.

Erythrea insula Hispaniæ tantæ est fecūditatis, vt oporteat pe-
 cudes pabuli copia, excreatione sanguinis purgari: Cuius rei cau-
 sa ea ſinguntur quæ de Geryonis armentis dicuntur.

Plin. ait nihil esse laudatius *Germaniæ* pabulis.

Fernis.

Pernæ pisces de genere concharum, frequentes sunt circa *Pon-
 tias* insulas.

Psymythio.

Psymythium, seu Cerussam parit *Rhodos* insula.

Pumicibus.

Pumices dicuntur lapides erosi amne, cuiusmodi corporibus aptis-
 simi. Laudantur in *Melo, Scyro, & Aeolis* insulis. Reperiuntur & in
Sicilia

sicilia nigri coloris.

Persicis.

Persica dicuntur à *Perside* regione his abundante, Habet *Aegyptus* Persicum arborem similem pyro.

Paliuro.

Paliuro arbori Cyrenaica regio suam postponit Loton.

Pisana.

Pisanae Potioni (cuius laudibus Hippocrates volumina vnum dicauit) bonitas præcipua *Viticensi* in *Aegypto* fit ex hordeo.

Panico.

Panico cibo præcipuè vititur *Aquitania*. *Pontica* gentes nullum panico præferunt cibum.

Portu.

Aulis vrbs *Bœotiæ* portum habuit quingintarum nauium capacem. Strabo ait *Anhedonem* *Bœotiæ* urbem portuosam esse.

Munychia vrbs *Attica* habuit stationem e. c. e. nauium capacè. De *Lycia*, Seneca in The. Tutâq; crebris portubus *Lyciâ* videt.

Pardis.

Pardos in *Africa*, *syriâque* esse creberrimos, ait Plinius. Capuntur & in regione *Mauritania*, Sunt & in *Caria* ac *Libya* prælongi admodum, animo imbelles, saltu agiles, pelle adeò dura, vt ferro non cedit.

Pristibus.

Pristes pisces sunt in mari *Indico* e. c. cubitorum.

Platanistis.

In *Gange* reperiuntur *Platanistæ* pisces x. cubitorum.

Phœnicæ.

Phœnicæ auem anis 690. viuentem sola fert *Arabia*. Claudianus: Hæc fortunatus nimium Titanius ales Regna coli, Solisque plaga defensus iniqua possidet intactas ægris animalibus oras.

Palumbibus.

In agrum *Volaterranum* Palumbes quotannis aduolant è mari.

Psyttacis.

India *Psyttacum* mittit, auem humanæ vocis docilem. Claudianus: Et si qua loquendi Gnara coloratis viridis defertur ab *India*. Nunc etiam aduehuntur ex *Lusitania*, insulisque *Aethiopicis*.

Phaleridibus.

Phalerides aues habet *Parthorum seleucia*. Aquaticarum laudatissima *Asia*.

Phalacrocoraces aues *Balearum* insularum sunt peculiare:

Pellibus.

Ex *Tana*, Venetorum castello, exportantur pelles & mancipia, quæ

quæ Sarmatæ mercantur, vocântque Carcasos,

Panibus.

In *scolo* Bœotix vico laudatissimi fiebant panes.

Palamidibus.

Pelamidum piscium copiam habent *Alyxones* populi. Strabo ait etiam reperiit in angustiis Byzantij,

Peloriidibus.

Pelorides pisces dicuntur, à *Peloro* promontorio, vbi scatent.

Peponibus.

In *Campania* Pepones optimi spontè proueniunt.

Petrofelino.

Optimum Petroselinum veniebat quondam ex *Macedonia*.

Paphagis.

Habet *India* pœphagum animal duplo magnitudinem equi excedens.

Perdicibus.

Theophrastus dixit perdices esse in *Paphlagonia* duplici corde.

Palæstra.

Fuerunt *spartani* clarissimi pugiles, & palæstritæ: Propert. Multatuz Spartæ miramur iura palæstræ.

Aliis rebus.

Parthenium pigmentum habet *Ægyptus*.

Purpurissum colerem india.

Panacem herbam Clitorus mons.

Panacem vnguentum Arabia.

Philoginon gemmam. *Porphyritem* lapidem, *Perseam*, arborem *Ægyptus*.

Phatagam animal. *Porphyrum* serpente India.

Panorpum auem, Galatia.

Pardialim & *Perseum* pisces Mare rubrum.

Populo, & diuersis rebus abundat Parthistorum Lutetia.

Quercibus.

C*haonia* pars *Æpyri*, glandibus abundat, & quercibus. Ouid. lib. 10. Vmbra loco venit, non *Chaonis* absuit arbor.

Dodona sylua *Æpyri*. Val. Flac. lib. 1. Arg. *Dodonida* quercū In-
gredior. Syllius lib. 3. Implet fatidico *Dodonida* munere quercū.
Ossa mons *Thessalix* Valer. Flac. Fleuit vbi *Ossæ* captaret munera quercus.

Racemis.

C*æcubum* oppidum in sinu *Caierano* terras habet optimi vini feraces. Horatius: *Cæcubum*, & prælo domitam *Caleno* Tu bibes vnam.

T*molus* mons *Lydiæ*. Ouid. lib. 4. de *Ponto*. Africa quot segetes

getes, quot *Thœlia* terra racemos, Quot *Sycion* baccas.
Methymna. Ouid. Gargara quot segetes, quot habet *Methymna*
 racemos.

Rhombis.

Arabia seu mare Adriaticum. Iuuenalis Satyra 4. Incidit Adria-
 ci spatium admirabile Rhombi.

Rhombitem Ptolemæus ait esse fluium post *Mæotidem* à
 Rhomborum frequentia nominatum.

Plinius ait Rhombum *Rauenna* esse laudatissimum.

Rosis.

Pæstum oppidum in *Lucania* bis in anno fructus quosdam, &
 in his rosas parit. Vergilius lib. 4. Georg. Biferique rosaria *Pæsti*.
 Idem de rosa: Vidi *Pæstano* gaudere rosaria cultu.

Pangæum quoque montem rosis feracem esse docet. Plinius
 lib. 21. cap. 4.

Abundat & *Campania* optimis rosis, quibus præcipua dignatio.
 His Plinius addit *Pranistinam* & *Milesiam*. Est etiam *Cyrenis* odo-
 ratissima rosa.

Resina.

Resina humor est fluens ab arboribus, etiam in eisdem resi-
 dens. Plautus *Ægyptiam* probat in Mercatore dicens: Resinam
 ex melle *Ægyptiam* vorato, saluum feceris.

Raphanis.

Raphanus herba est seu radix comestibilis, tam frequens & no-
 bilis apud *Delphos*, vt ex auro dicaretur. Beta ex argento, Rapi ex
 plumbo: Æquat in *Germania* infantû puerorum magnitudine. In
Ægypto Raphani sparguntur nitro vbi sunt suauitate præcipui.

Lariade quoque populi *Atticæ* raphanorum habent copiam.
 Apud eos moris erat, vt qui fuisset in adulterio deprehensus igno-
 miniosas pœnas daret, impactis in pudendam corporis partem
 raphanis, qui ibidem crescunt mira magnitudine.

Rapis.

Plinius lib. 18. dat palmam rapis, in *Nursino* agro nascentibus.

Reseda.

Reseda herbam collectiones, inflammationesque decuti-
 tem habet *Ariminum* magno prouentu.

Riuus.

Methone vrbs riuus abundat. Seneca in *Troade*, An frequens ri-
 uis leuibus *Methone*?

Serpentibus.

O*phiusa* insula dicta est à multitudine serpentum. Ophis enim
 Græcè serpenté significat. Vnde *Ophiogenæ* populi in *Hel-
 lesponto*,

lesponto, qui serpētum ictus tactu leuānt, & imposita manu, corporis venena extrahunt.

Mauritania. Horatius: Nec Mauris animo mitior anguibus.

Libya. Syllius: Terga damus, Libycisque parem non esse fate-
mur Anguibus Aufoniam.

Africa. Horat. lib. i. Ser. Canidia afflasset peior serpētibus Afriis.

Sinuessa vrbs Campaniæ. Ouid. lib. 15. Vulturū, niucisque fre-
quens Sinuessa colubris.

Cinyphs fluuius est Libyæ inter duas syrtes, capris & serpentibus
abundans. Pamphilus: Affer Cinyphij caput colubri.

candei populi orientales serpentibus velscitur. Vnde & Ophio-
phagi vocantur. Neque est alia regio earum fertilior. Plinius.

In *India* serpētes in tantam adolescunt magnitudinem, vt so-
lidos hauriant ceruos, taurōsque.

Tanti sunt & apud *Rhindacum* amnē in Ponto, vt superuolan-
tes, quamuis altē, perniterque, alites haustu raptas absorbent.

Constat apud *Bragadam* fluuium serpentem centum & vigin-
ti pedum longitudinis à regulo interfectum. Quod est argumen-
tum maximos ibidem nasci.

Sulphure.

Nascitur (inquit Plinius) sulphur in insulis *Æollis* inter Sicilia
& Italiam. Sed nobilissimum in *Melo* insula. In Italia quoque in-
uenitur in *Neapolitano*, *Campano*que agro, & collibus qui vocantur
Leucogabi Volaterran. ait nunc fossile sulphur esse in agro *Volater-
rano* *Nar* quoque fluuius aquas habet Sulphureas. Ausonius: Flu-
minibusque Italis præponens sulphureus Nar.

segetibus.

Apud *Cinyphem* Libyæ fluuium magna est frugum copia. Vnde
Ouid. Cinyphæ segetis citius numerabis aristas.

Multis testimoniis constat Libyā & Africā segetibus abunda-
re. Mantua. in Syluis, Vbi Libyæ segetes, vbi *Gnosia* Vina. Ouid.
lib. 4. de Ponto: Africa quot segetes quot Tmolia terra racemos.
Ab hac rerū copia, Cererem Agri Libyssam vocant autore Festo.

Gargarus mons Phrygiæ. Ouid. Gargara quot segetes, quod ha-
bet Methymna racemos.

scaris piscibus.

Scaros pisces habet *Carpathium* mare. Horat. Non me Lucrina
Iuuerint cōchylia, Magisve Rhōbus, aut Scari: Si quos Eois into-
nata fluctibus. Hyems ad hoc vetat mare. Eois fluctibus dixit, id
est. Orientalibus, propter mare Carpathiū. Hunc piscem Optatus
Melipertius præfectus classis sub Claudio, principe, è Carpathio
inuexit. Numeratur autē inter cibos electiles. Varro apud Gellium

restitis est Scarios *silices* omnium esse præstantissimos.

Sagittis.

Sequentia loca incolas habuerunt peritissimos sagittarū, *Creta*.
Verg. in Cyri, *Æticia* *Cretæ* sternebat tura sagitta.

Lycia. Verg. lib. 8. Ille mihi insignem pharetram, *Lyciæ*que sagittas
Discedens, pharetram que auro dedit intertextam.

Cydon urbs *Cretæ*. Statius lib. 7. *Theba*. *Cydonæas* anteibūt gefa sagittas.

Gortyna. Luca. lib. 6. *Diçtæa* procul ecce manu *Gortynis* arudo.
Idem: Nec *Eois* peior *Cortyna* sagittis.

Diçte. Syllus lib. 13. *Diçtæa* per auras *Tranat*, & in medium perlabitur urbis arudo.

Parthia. *Mantuanus* in *Alphonso*: Nec *Parthica* tanto Agmine per cœli nubem se fundit arundo. Hac ratione *Catullus* *Parthos* vocat sagittiferos.

Erithra, seu *Erithræ*. *Sidon*. Fortè sagittiferas *Euam* populatu *Erithras*. De *Orientalibus* populis. *Flac.* lib. 5. Quos neq; liber, neq; tuta suis *aurora* sagittis, sustinet. Per *auroram* intelligit *Orietales*.

Sarissis.

Sarissæ dicuntur hastæ *Macedonum*. *Ouid.* lib. 12. Qui clypeo gladioque *Macedonia*que *Sarissa*. *Lucan.* lib. 8. *Primi* *Pellæas* arcu fiegere *Sarissas*.

Smaragdis.

Smaragdo gēma viridi, & oculorū acie recreante abūdant *Erithra*, & *Scythia*. *Claud.* Inter *Erithræos* surgentia colla *smaragdos*.

Reperitur etiam in *India*, & *Cypri ærifodinis*. *Plinius* ait *Ægyptorum*. *Scythicorum*q; *smaragdorū* tantā esse duritiem, vt nequeant vulnerari. Ait & *Scythicos* omnium esse nobilissimos.

Sistris.

Sistrum tinnulum est instrumentum, ab *Ægyptiis* repertum, quo utebātur in sacris *Isidis*, vnde *Sistrati* *Ægyptij* dicuntur. *Mart.* *Linnigeri* fugiunt calui, *sistrata*que turba. *Ouid.* lib. 3. *Eleg.* Quid nūc sacra iuuant, quid nunc *Ægyptia* profunt *Sistra*?

Saccaro.

Saccarum dicitur mel in arundinibus collectum instar gummi candidum, & dentibus fragile, *Saccarum* autem fert *Arabia*, sed audacius *India*.

Stanno.

Cassiterides decem sunt insulae in *Hispania*, ex quibus effoditur *Stannum*, quod *Cassiterum* appellatur. *Diodorus* ait venam *Stanni* esse in *Britannia*, iuxta *Helenum* promontorium, quod nunc *Cornubiam* vocant.

Saxii

Saxis.

Mantuanus *Apenninū saxosum*, Pamphilus *Ceraunia scopulosa*, Calentius *Pelion lapidosum* vocant, quod ea loca saxis abundant.

De *Erica* monte Siciliæ Seneca in *Medæa*, Quæcunque generat inuius saxis Eryx.

Stamine.

Pergamus Attali regia, *Memphis*, & *Babylon* vrbes ingeniosa fuerunt in texendis staminibus. Politianus in *Rust.* Textile nec teneo sub tegmine fulgurat aurum, Spirâtes referens vultus, quæ Pergamos olim Artifici descripsit acu, quæ stamina *Memphis*, Quæ *Tyros* & *Babylon* radio pinxere sonanti.

sale & salinis.

Hammanientes Cyrenaicæ regionis populi domos sale montibus suis exciso ceu lapide construunt.

Sunt etiam in *Saxonia* Salinæ vberimæ, & argentifodinæ ab *Othone* primò inuentæ.

Alas vrbs *Achaicæ*, à sale ibidem reperto meruit nomen.

In *Ormene* môte *Indiæ* quum sal eruitur, & instar lapidum exditur, fertur postea renasci mira vbertate.

Apud *Cyprum* sal *hammoniæ* dicitur, quod in arena reperitur.

Bisuntium, vrbs est *Burgûdiæ*, in cuius agro duo sunt fontes, alter aquæ dulcis, alter vnde sal igne densatum conficiunt, candore præstans, & maximum eius gentis vestigal.

Tarentini sale abundant candidissimo, atq; fossili, quem *Plinius* ait esse omnium suauissimum.

Apud *Bactros* amnis *Ochus*, & *Iaxartes* ex appositis montibus deferunt salis ramenta.

Sunt & in *Africa* lacus turbidi salem ferentes.

In *Carris* *Arabicæ* oppido muros domosque massis salis faciunt, aqua ferruminantes.

Salicibus.

Ameria vrbs *Vmbriæ* fuit quondam salicibus ferax. *Vergi.* Atque *Amerina* parat lentæ retinaculâ viti.

Setabo.

Setabû genus est lini, sudariis aptissimi, & tenuitate præcipui, quo abudat *Hispaniæ* vrbs *setabis* nomine. *Catullus*: Nam sudaria *Setaba* ex *Iberis* miserunt mihi muneri *Fabullus* & *Verannius*.

Sparto

Spartum herba est in *Hispania* frequens, qua optimum etiam conficitur linum. *Strabo* ait in *Hispania* campum esse *spartarium*, à *Sparti* multitudine nuncupatum.

Scombris.

Scombraria insula est, vel promontorium cõtra *Africã*, *scombris*

piscibus abundans. Vnde nomen tractum.

Saliunca

Saliuncam herbam breuem & foliosam multæ suauitatis gignit
Pannonia & Norica.

Suisibus.

Sues in *Arcadia* adeo saginantur, vt Plinius scribat Soricem in corpore cuiusdam præpinguis nidificasse.

Struthiocamelis.

Struthiocameli aues sunt in *Africa & Aethiopia*, tantæ magnitudinis, vt altitudinem hominis insidentis equo superent, & celeritate vincant.

Salmonibus.

Salmo fluuiatilis in *Aquitania*, præfertur marino.

Sampfucus.

Sampfucus herba est *Asyriensis* plurima, qua optimum conficitur oleum, quod Sampfucinum dicitur.

Speculis.

Optima specula olim fiebant *Brundusij*, stanno & ære mixtis. Autor Plinius.

Signis.

Rhodi LXXIII. millia signorum fuisse, Mutianus apud Plinium testis est.

Sinopide pigmento.

Sinopsis primû inuenta est *Pæro*. Inde nomen à Sinope vrbe. Nascitur in *Aegypto, Balearibus, Africa*, sed optima in *Leno & Cappadocia*.

Siliqua.

Siliqua arbor nascitur frequens in *Syria, Ioniæque*, & circa *Gydon*, atque in *Rhodo* semper comantibus foliis.

Syluis.

Mare rubrum, & totus *Oriens Oceanus* refertus est syluis. *Tylos* quoque insula maris *Perfici*, quæ spectat *Orientem*.

Subere.

Suber præcipuè nascitur circa *Elidem*, aut *Spartam* Plinij temporibus nascebatur in *Italia*.

Scirpis.

Mauri mappalia sua regunt scirpis, tanta eorum multitudine affluunt. His & nautæ in Pado vellicant.

Stipulis.

In *Leborino* Campaniæ agro tanta est stipularum crassitudo, vt eis ligni vice vtantur.

Serpillo.

Plin. lib. 19. ait montes *Thracia* scaterere serpillo.

Spon

Spongiis.

Spongiæ mollissimæ sunt circa *Lyciam*, In Helleponto asperæ,
Densæ circa *Malaam*.

Aliis rebus.

Sarcocollam parvæ arboris lachrymam habet *Perfis*.

Sandaracam pigmentū *Topaxos* siue *Topazonos* & *Rubri* maris insula. *Selenitem* gemmā *Atabia*. *Sesamum* frugem *India*. *Syroperdicem* autem *perdicē* minorem. *Antiöcha*: *Symbicem* herbam *Bæotia*. *Stæchadēni* herbam odoratam *Stæchades* insulæ:

Syderitem gemmā *Arabia*. *Silurum* pisces *Nilus*. *Scorpiones*, *Africa*:

Terebinthis.

Oricos, seu *Orithos* ciuitas est iuxta *Epyrum* abundans *Terebintho* arbore quæ propterea vocatur *Orithia*, *Veig. libr. 10.* *Inclusum* *buxo*, aut *Orithia* *Terebintho* *Lucet* ebur.

Syria quoque habet *Terebinthum*, maximè in *Damasco*.

Talpis.

Talpis scætet tota *Bæotia*, præterquam *Coroneâ* vrbs, vbi nec gignuntur, nec allati viuunt.

Plinius ait *talpas* in *Orchomeno* cuncta subruere.

Thure.

Sabaæ regio *Arabia*, & tota ferme *Arabia* abundans *thure*. *Plinius*: *Sabæi* *Arabum* propter *thura* clarissimi. *Val. Flac. lib. 6. Argo*: *Hæc* quoque *thuriferos* felicia regna *Sabæos*. *Vergilius* *lib. 1. Æneid.* *Centumq;* *Sabæo* *Thure* *calent* *are*. *Idem*: *India* mittit ebur molles sua *thura* *Sabæi*.

Minaei *Arabia* populi, primi *commercium* *thuris* fecere, maximèque exerceant.

Abundat etiam *thure* *Panchaia* regio *Arabia*. *Lucr. lib. 2.* *Araque* *Panchæos* exhalat propter odores.

Thure quoque nobilis est *Libanus*, mons *Phœnicia*. *Ausonius*: *Florum* *spirat* *odor*, *Libani* *ceu* *montis* *honor* *thus*:

Topazio.

Topazio lapide pretioso abundat *Topaxios* insula maris *Rubri*, à qua & nomen sumpsit. *Reperitur* & in *Arabia* insula, quæ *Chyris* vocatur.

Testudinibus.

Scribit *Plinius* in *Täprohana* insula tantam plerisque in locis *testudinum* *reperiri* *multitudinem*, vt earum *superficie* *contegantur* *habitantium* *familia*.

In *Carmania* angulo sunt *Chelonophagi* (inquit *Plinius*) *testudinum* *superficie* *casas* *tegentes*, & *carne* *vescentes*: *Sunt* & in *Africa* *plurima*:

Testudines tantæ magnitudinis habet *Indicum* mare, vt singulârû superficië habitabiles casâ integantur, atque inter insulas rubri præcipuè maris his nauigent cymbis.

Troglodytæ cornigeras habet, vt in *Lyra* annexis cornibus latis, sed mobilibus, quorum in natando, remigio se adiuuant.

Tedû.

Tæda arbor, nuptiis quondam sacra frequens est in *Calabria*.

Thapsia.

Thapsia ferula syluestris, nomen sumpsit à *Thapso* insula, in qua abundat.

Tigribus.

Reperiuntur tigres in India apud *Prasios* populos, magnitudine duplici, quàm sit Leo. Iuena. Indica Tigris agit rapida cum Tigride pacem.

Sunt & frequentes in *Hircania*, & *Armenia*, quæ propterea *Hircanæ* & *Armenicæ* dicuntur à poëtis. Vergilius: *Daphnis* & *Armenias* curru subiungere Tigres Instituit.

Dicuntur & *Gangetica* à Gange. Ouidius libr. 6. *Meta*. Nec mora traxit Ityn, veluti *Gangetica* ceruæ Lactentem fœtum per syluas *Tigris* opacas.

Eadem ratione dicuntur *Caucasæ*, à *Caucaaso* môte *Scythiæ*. *Syllius*: *Caucasæum* lustrans virgato corpore *Tigrim*.

Et *Caspia*, à *Caspia* *Scythiæ* regione *Cland*. Si tu sancta *Ceres*, & te non *Caspia* tigris Edidit.

Parthica à *Parthia*. Idem: Quem *Parthica* tigris velat.

Prope *Niphatem* *Scythiæ* fluuium sunt etiam tigres. *Sido*. Aut vt *Tigriferi* pharetrata per arua *Niphatis*.

Tarandis.

Tarandum animal tauri magnitudine, & pelle versicolore (quæ senta sunt) fert *scythia*.

Torsionibus

Torsio piscis est similis *Delphino* præterquàm rostro. Hanc gignit mare *Ponticum*.

Thrissis piscibus.

Thrissas in *Tyberi* fluuio laudatissimas reperiri scribit *Plinius*. Has in *Aegypto* circa *Merœæ* stagnum, coloni flebilibus numeris eorû vice deceptas expiscantur.

Thynnus.

Strabo ait *Thynnos* pisces miræ magnitudinis in *Hispania* reperiri còsque glande vesci prodit.

Thriciis

Thriciæ pisces sunt frequentes in *Æstro*, ex quo quum in mare
venit

venerunt, nunquam postea remeant.

Thymallo.

Thymallum piscem magnitudine cubitali gignit *Ticinus*, Italię fluvius.

Tuberibus.

Tubera poma, seu cibi in magnis olim deliciis fuerunt. Asię nobilissima extiterit circa *Lampsacum*, & *Alopeconesum*. Gręcię verò circa *Elidem*. Pręstant *Africana*. De his *Martia*. Rumpimus altricem tenero de vertice terram Tubera: *Boletis* poma secunda fumus.

Tela.

Ausonius talem commendat *Pessicam*, vbi ait: Laudet *Achæmēnias* Orientis gloria telas, Melle aurum palis Gręcia texe tuis.

Comendatur *Aegyptia* ob præcipuã lini bonitatem, vel quòd multis liciiis (quæ polimita dicuntur) texere docuerint. *Lucanus* lib. 10. Vt mos est Phariis miscendi licia telis.

Setabis vrbs Hispaniæ tela claruit. *Syllius* lib. 3. Atq; altrix cellæ mittebat *Setabis* arce, *Setabis* & telas Arabum spreuisse superbas, Et pelusiaco filum componere Nilo.

Tauris.

Clitumnus fluvius est *Vmbrię*, cuius aqua postea candidos boues (qui ibidem sunt frequentes) reddit. *Statius* lib. 1. Syl. Aut præstent alicus *Clitumna* boualia tauros.

Meuania oppidum est *Vmbrię*. *Clitumno* fluuio propinquum, ferax taurorum & armentorum. *Lucan.* lib. 1. Est qui tauriferis vbi se *Meuania* campis Explicat.

Taxus.

Taxus arbor est feralis baccas proferens venenatas, à qua toxicum velut taxicum appellatur. Frequens est in *Hispania* & *Corficis*. Vnde *Verg.* Sic tua *Cyrnæas* fugiant examina taxos. *Plinius* ait, *Arcadię* taxos tam præsentis esse veneni, vti quis sub iis dormiat, cibumve capiat, statim moriatur.

Tapetibus.

Alexandria & *Assyria* tapetibus clauerunt, qui inde *Assyrię* & *Alexandriini* vocantur. *Statius* lib. 2. *Thebaid.* Fuderat *Assyriis* extincta tapetibus alto *Membrathoro*.

Thermis.

Baia ciuitas est *Campaniæ*, in cuius agro calidę sunt aquę ad voluptatem & varios morbos aptissimę. Vnde & *thermę* *Baianę* celebratę sunt.

Targoni. & Tragete.

Tragonis, seu *Rhagion*, herba nascitur in *Creta* tãrum insula in

maritimis, Iunipero similis, & semine, & folio & ramis. *Trogetes* arbor nascitur in inferiore *Cyrenaica* parte.

Thymo.

Thymus, seu *Thymum*, herba est apibus gratissima, qua abundat *Hybla* & *Himerus*. Verg. in Buc. Nerine Galatæa, thymo mihi dulcior *Hyble*. Mart. lib. 5. *Hyblæis* madidas thymis placenta.

Tritic.

Plinius ait *Bixantium* Africæ campum centenos quinquagenos tritici modios reddere, atq; missa Augusto ex vno grano quadringenta paucis minus germina, & c c c x l. stipulas Neroni ex vno grano.

Cum ceteris quidem & *Leontini* Siciliæ campi fundunt. Sunt imprimis feraces tritici tota *Betica* & *Aegyptus*.

Tribulis.

Thracia tantam habet tribulorum copiam, vt eorū foliis equos saginent, qui ad *Strymona* habitant.

Tragelaphi.

Tragelaphi animalia iuxta *Phasim* Colchorum aminem, nec aibi nascuntur.

Turdis.

Idem ait *Turdos* frequentes in *Germania* cerni, maximè hyemis tempore.

Vasis.

Habet *Samos* insula sigulinum lutum, conficiendis vasis (quæ in æfulentis laudantur) aptissimum. Vnde *Tibullus* libro. 2. At tibi læta trahant *Samiæ* conuiuia testæ.

Cume quoque ciuitas *Campaniæ* vasis olim terreis gloriabatur. Idem *Tibullus*: Fictique *Cumana* lubrica terra rota.

Corinthus vrbis *Græciæ*, prima torumatum, valemq; luxuriam commenta est, quæ *Corinthia* propterea dicuntur, & eorum amatores *Corinthiati*. *Suetonius* in *Augusto*: Pater argentarius, ego *Corinthius*. *Statius*: Etæq; ab *Isthmiacis* auto potiora metalis.

Venenis, & herbis venenatis.

Abundat venenis, & herbis veneficis *Theffalia*. *Tibullus* libr. 2. Quicquid & herbarum *Theffala* terra dedit. *Propertius* libro 1. Et bibere è tota toxica *Theffalia*. *Luc.* li. 6. *Theffala* quin etiam tellus herbâsque nocentes *Rupibus* ingenuit. *Oui.* li. 3. Nam mea *Theffalico* languent deuota veneno Corpora.

Pontus quoque veneficis abundat herbis. Verg. in Buc. Has herbas, atque hæc Põto mihi lecta venena, Ipse dedit *Mæris*, nascuntur p̄ltimo *Ponto*.

Colchos, & Iberia sunt etiam feraces veneni. *Horatius*. Herbâs q; quas

quas Colchos & Iberia mittit venenorum ferax.

Scythias Stat. lib. 4. Thebaid. Et Scythicis quoties armata venenis Colchis ager.

Athrax vrbs est Thessaliae, itidem veneni ferax. Valerius Flac. li. 6. Argon. Quamuis Athracio Lunam spumare veneno sciret.

Citea vrbs fuit Colchorum, veneficiis famosa. Proper. lib. 1. Tunc ego crediderim vobis & sydera, & amnes posse Citæinis ducere carminibus. Vnde & maga Citæis ab eodem vocatur li. 2. vbi ait, Non hic herba valet, non hic nocturna Citæis, Non per Medæa gramina cocta manus.

Phasis fluvius Colchorum. Ouid. Quid te Phasiacæ iuuerunt gramina terræ?

Vellere.

Seres populi sunt orientales, apud quos arbores sunt, non folia solum, sed lanam quoque tenuissimam proferentes, ex quarum fibris, canicem depectunt aqua perfusam, & ex vellere vestimenta conficiunt, quæ vocantur Serica. Ver. li. 2. Geor. Velleræq; vt foliis depectunt tenuia Seres. Proper. lib. 1. Quid releuant variis Serica textilibus?

Miletus vrbs Ionie, Lanarum & vellerum præstantia, magnam quoque meruit laudem. Martial. Nec miletus erat vellere digna tuo. Horatius lib. 1. Epist. Alter Mileri textam cane pecus & angue Vitabit chlamydem. Verg. li. 3. Georg. Quamuis Milesia magno Vellera mutantur, Tyrio imitata coloris.

Vestibus.

In *Pellene* Achaia ciuitate diuersæ vestimentorum formæ fieri cõsueuerunt. Vestes Pellenicæ adeò nobiles fuerunt, vt in Iunonis ludis ac certaminib. victori Lacerna Pellenica præmij vice daretur.

Vitis.

Pteleon vrbs Thessaliae, nomen habuit ab ylmorum frequentia.

Vitulis.

Sunt qui velint *Italiam* à taurorum, bouum, vitulorumq; multitudine & præstantia nominatam. Græci enim (inquit Gellius) Italos vocant vitulos.

Vrbibus.

In *Creta* insula centum fuerunt vrbes. Ouid. li. 6. Fama noui centum Cretas forsitan vrbes Implestet monstri. Idem in Episto. Non ego te Crete centum digesta per vrbes Aspiciam.

Aegypti regnante Amasi viginti millia vrbium habitauerunt. In *Bactrianis* mille vrbes fuerunt, In *Italia* septingentæ.

Taraconenfis Hispania continet oppida cccxiii.

Polybius scribit trecentas *Celtiberorum* vrbes à Tiberio Grac-

cho expugnatas.

Viuariis.

Viuaria animalium (inquit Volaterranus) ad tria millia in tota Britannia infula cernuntur.

Vitica pisce.

Vitica piscis adhærens scopulis frequens est in *Chalcide* Euboicæ.

Vnguentis.

Vnguetum *Rosaceum* optimum est apud Phaselidem, Neapolim & Capuam. *Crocinum* in Cilicia, & Rhodo: *Nardinum* apud Tarsum: *Oenanthinum* & *Omphacinum* apud Cyprum: *Adramitinum*, *Amaranthinum*, *Coum*, *Melinum*, *Melopium*, *Mendesium*, in *Egypto*: *Indis* optimum apud Elidem. Fuit & *Agathusa* infula vnguento nobiliss, vna earum, quæ *Sporades* dicuntur. Idem *Syria*. Propert. lib. 2. Quum dabitur *Syrio* munere plenus onyx.

Antiquitus laudatissimum fuit vnguentum in *Delo* infula. Terrarum omnium accommodatissima vnguentis est *Egyptus*. Ab eâ *Campana* est proxima copia rosæ. *Bathylli* populi, *Cyprij*, *Cyzeceni*, *Corinthij*, vnguentis madent.

Vrsis.

In *Mysia* vrsi sunt albi tanto infecti veneno, vt canes venantes solo afflatu perimant.

Apud *Rhoxolanos* & *Lituanos* maximi capiuntur vrsi, qui mansueti regibus sunt in deliciis.

Vri.

Vri animalia sunt magnitudine tauri, quæ in *Germania* syluis reperiuntur.

Vri.

Vluræ in *Borsippa*, *Astyre* ciuitate, miræ magnitudinis, ac cibo expetitæ inueniuntur.

Ventis.

Genoessa, *Ætolie* ciuitas, perpetuis ventis agitatur. *Seneca* in *Troade*. An carens nunquam *Gonoessa* vento.

Vniouibus.

Vnioues gemmæ reperiuntur in *Gange*. *Mantuanus*. Vniouesque ingenti candens *Gangeticus* orbe.

Vitro.

Plinius ait *Sidonem* vitri officinis quodam fuisse nobilem. Idem li. 5. *Sidonem* vocat vitri artificem.

Vitra fiunt in *India* & *crystallo*. Et ob id nulli comparatur *Indicâ*.

Vnedonibus.

Tuba apud *Plinium* testis est *Vnedones* arbores esse in *Arabia* quinquagenum cubitorum altitudine.

Vicis.

Habit in *insula Taprobane* 700. quos pagos dicimus.

Vulturibus.

Vulturibus.

Vultures non aliorum dicuntur Caucaſei, quàm quòd in *Caucaſo* abundant. Verg. in Buc. Caucaſeãſq; reſert volucres, furtumq; Promethei. Hinc orta poetarum fabula de Prometheo, quem ibidem rodi & à vulture fabulantur.

Flua.

Paduſa fluius Rauennæ vicinus plurimum habet vlux. Manuanus: Et vlui paræ tellus vicina Paduſæ.

Vino & vitibus.

Tmolus mons Lydiæ, Falernus, & Maſſicus Campaniæ, Aulon Calabria optimo abundant: vino *Tmolus*: Syllius li. 7. Atque ex illo tempore diues *Tmolus*. Ouid. li. 6. *Metamorpho.* Deſeruere ſui nymphæ vineta *Timoli*. *Falernus*: Varro, Quod far comparandum Campano: Quod triticam Appulo: Quod vinum Falerno: *Tibull.* Nunc mihi fumoſos veteres proferre Falernos. *Maſſicus*: Horat. Eſt qui nec veteris pocula Maſſici. Verg. lib. 7. Vertunt felicia Baccho Maſſica. *Aulon*: Horat. Et amicus Aulon Fertilis Baccho mimû: Falernis inuidet vuis. *Martialis*: Nobilis & lanis & Baccho fertilis Aulon, Det pretioſa tibi vellerâ, vina mihi.

Cautus quoque mons Campaniæ, vinum habuit laudabile, vt Falernus.

Commendatur & vinû *Zesbium*. Proper. li. 1. *Leſbia* Mentoreo vina bibas opere. Horat. Hic innocentis pocula Leſbij Ducēs ſub vmbra. *Ariſtoteles* (vt ſcribit Gell. lib. 12.) ægrotans guſtato vino Rhodio, inquit, firmum hercle vinum, & iucûdum. Deguſtato inde Leſbio, Vtrumq; inquit, oppido bonum, ſed ſuauius Leſbium.

Methymna ciuitas fuit in Leſbo. vini bonitate nobilis. Verg. lib. 2. *Georg.* Quàm Methymnæo carpit de palmite Leſbos. Syllius li. 7. Ac Methymna ferax, Latius ceſſere Falernis.

Cæcubum oppidum Campaniæ commendat etiam vini bonitas. *Martialis*: Cæcuba Fundanis generoſa coquuntur amicis. Horat. Cæcubum & prælo domitam Caleno Tu bibes uam.

Fuit & in *Caleno* vrbe Campaniæ vinum generoſum. *Inuenalis*, Quæ molle Calenum Porrectura viro miſcet ſtiente Rubetam.

Formiæ vrbs iuxta Caietâ, antiqua *Læſtrygonum* ſedes fuit nobilis vino. Horat. Mea nec Falernæ Temperent vites, neque *Formiani* Pocula colles.

Setina vrbs Campaniæ ſuperbit etiam vini bonitate. Mart. li. 4. Tu *Setina* quidẽ ſemper, vel Maſſica ponis.

De *Surrento* Campaniæ oppido, *Martialis*: *Surrentina* bibis, nec Myrrhina picta, nec aurû Sume. dabunt calices hæc tibi vina ſuos.

Habuit & prædulces uas *Alba* vrbs Italiæ. *Martialis*: Hoc de

Cæſa

Cæſaris mitis vindemia cellis Mittit, Iudæo quæ ſibi mōte placet.

Fundanum etiam commendatur à Fundis oppido Campaniæ. Martial. Hæc Fundana tulit ſœlix Autumnus opimi.

Meſſana vbrs Siciliæ, à Mamertinis Campaniæ populis habitata, optimum ferebat vinū: Martialis: Amphora Neſtorea tibi Mamertina ſeneſta. Si derur, quoduis nomen habere potēſt. Plinius. Quartum curriculum obtinere publicis epulis à diuō Auguſto Mamertina, circa Meſſanam in Sicilia genita.

Chios inſula maris *Ægei*, & *Aruſiſum* in ea promontorium laudantur vini præſtantia. Syllius lib. 7. Et Ambroſijs Aruſiſa pocula ſuccis.

Veientum Etruriæ oppidum. Horat. Qui Veientanum feſtiæ potare diebus. Mart. lib. 2. Veientana tuam ſi domat vua ſitum.

Aminœs populifuerunt, vbi nunc eſt Falernus, quorum regio *Aminæa* dicebatur vini feraciſſima. Ver, lib. 2. Georg. Sunt & *Aminææ* vites firmiſſima vina.

Thaſus inſula maris *Ægei* vinum habuit laudabile. Verg. lib. 2. Geor. Sunt *Thaſiæ* vites, ſunt & *Mareotides* albæ.

Mareotis pars *Ægypti* itidē Horat. Mentēmq; lymphaſcā *Mareotico* Rēdegit in veros timores. Stat. lib. 3. Syl. Sparſit *Tyrhenæ* *Mareotica* vina *Mineruz*. Hoc vinū durat in longam vetuſtatem.

Naxos inſula maris *Ægei*, à fertilitate vini *Dionyſia* diſta eſt. Vnde *Pontanus* vitigenam eam appellat, dicens: Hanc poſt vitigenæ ſpaciātem littora *Naxi*. *Bacchicam* *Statius* li. 4. *Achil. Lemnos*, & à tergo decreſcit *Bacchicæ* *Naxos*.

Maronea vbrs *Ciconū* laudata eſt vino, quo *Vlyſſes* inebriauit *Polyphemum*. *Tibullus*: *Viſta* *maronæo* ſœdatus lumina *Baccho*.

Methone quoque vbrs in *Thracia*, nomen habuit à vini copia. Nam *Methin* *Greci* ebrietatem vocant.

Tarraco in *Hiſpania*, etiam vino claruit. Syllius lib. 3. *Dat* *Tarraco* pūbem *Vitifera*, & *Latiō* tantum ceſſura *Lyæo*.

Vina apud *Grecos* celebrata fuere *Prannium*, *Cereri ſacrum*, *Chium*, *Thaſium*, *Leſbium*, *Creticum*, & apud *Syracufanos* *Poſium*, *Coum*, denique & *Rhodium*.

Celebrantur & alia plerāq; loca vini bonitate, quæ omnia longū eſt reſcere. Propterea ſummatim ſubiiciamus, quod in cōpendium redegimus ex *Plin. lib. 14. cap. 10.* *Auguſtus* (inquit) *Scitium* prætulit cunctis. Antea *Cæcubo* erat generoſitas in paluſtibus *populetis*. *Secunda nobilitatis* agro *Falerno*. *Nāſcitur* *Gauranum* in ſummis collibus, *mediis* *Fauſtinū*, *imis*, *Falernum*. *Albanæ* vuz ſunt prædulces. *Surtentina* ſi vineis tantum nāſcitur, *cōuſa* *leſcentibus* maximē præobata propter tenuitatem, *ſalubritatē* & *temperantiam*.

Nam quæ spissa sunt, non adeò profunt morbis. Surrentino medici nobilitatem dabant. Certant Massica æquè ex monte Gaurano. Præponuntur Calena, & quæ in vineis arbutis que nascuntur. Fundana Augustus probavit Mamertina, circa Messanam Siciliæ genita. Potulana ab autore dicta etiam laudantur. Retica Falernis tantum posthabentur à Vergil. Hetruriæ palmam Luna habet, Liguriæ Genua, inter Pyrenæum Alpèsque Massilia. Hispaniarum Laletana, copia nobilitantur. Elegancia verò Tarracoenfis, atque Lauronesia, & Balearica ex insulis, Italiæ primis conferuntur. In summa gloria fuere Thasium, Chiùmque ex Chio, quod Aruisium vocant. Item Lesbium quod sponte nature suæ mare sapit. Gratia est & Clazomenio.

Quid autem de *Gallicis* dicendum? De quibus veteres nihil ferè scriptum reliquerunt, ne alienæ gentis gloria suam ipsi deprimerent, Existimabant, fuliginem, & tenebras suis inductum iri, si de nostratibus verba facerent. Sciebant enim terram Gallicam populi virtute omnium præstantissimã, vini quoque gloria non esse inferiorem, imo & feliciorum multò. Propterea hoc velut conuiuentes prætermiserunt: quum tamen sit in confesso Belnensibus, Niuernis, Andegauenfibus, Aurelianis, Parhisinis, meliora non reperiri, etiam si exotica omnia conferre libeat.

Sed iam nostræ copiarum finem faciamus. Nam tamen cursum omnia, & velut per transfennam attigerimus, remque omnem leui (quod aiunt) brachio excusserimus, satis tamen hæc ipsis etiam literarum helluonibus fore confido. Quod si quis rem parum accuratè dicat curatam, curet curiosius. Habebit saltem, vbi doctrinæ suæ, & eloquentiæ neruos exerceat.

LOCA DIVERSIS REBUS CARENTIA.

ONGRIVVM videtur, vt rerum copiam subsequatur penuria. Propterea paucis narrare constitui, quibus locis quæque res desint, vt animi pacantur varietate, quæ tantum voluptatis consuevit parere, quantum ciborum diuersitas, mensis. Sed iam hanc rumpamus glaciem, & iter aperiamus lectori.

Insula est Carthaginem versus, *Gaule egalata* nomine, cuius terra Scorpionem dirum animal Africae necat.

Dicuntur & in *clupea* emori scorpiones.

Nilus

Nilus vnus omnium fluuiorum nullas expirat auras. Plinius.
Sigarus Arabiæ est insula, quam canes non intrant. Expositique
 circum littora, errando moriuntur.

Tentyra insulæ Crocodili non adnatant olfactûque incolarum,
 serpentes fugantur.

Ceruos Africa propemodum sola non gignit, nec etiam vsos.

Asinis (quod sint frigoris impatientes) carent Pontus, & Scy-
 thia regiones frigidissimæ.

In *Arabia* Suillum genus non viuit in vilo genere maximè in
 regione Scænitaram populorum.

Mustellæ in *Bæotiam* Lebadiam illatæ, solùm ipsum fugiunt.

In *Ithaca* lepores illati moriuntur extremis quidè in littoribus.

In *Ebuso*, Cuniculi non sunt.

In *Olympo* Macedoniæ môte non sunt lupi. Lupos quoque non
 gignit *Anglia*, nec aliunde aduectos nutrit.

In *Creta* insula non sunt vulpes, nec vsi, nec vllum omnino
 maleficium animal præter Phalangium, Item non sunt cerui, nec
 apri, nec *Attagenæ*, nec *Erinacei*.

Plinius ait in *Africa* nec esse apros, nec ceruos, nec capreas,
 nec vsos.

Idem ait Cornicem nunquam *Athenis* aspici.

Hirundines *Thebarum* telcta non subeunt, quoniam vrbs illa
 sæpius capta sit. Nec *Bixia* in Thracia cernuntur, propter scelera
 Thesei.

In *Creta* insula non sunt Nocturæ, & si qua inuecta sit emoritur.
Rhodos aquilam non habet.

Larius lacus est Italiæ transpadanæ ad quem Ciconiæ non
 transmeant.

In *Fidenate* agro iuxta Romam, Ciconiæ, nec nidum faciunt.

Picus Martius negatur esse in agro *Tarentino*.

Perdices non transuolant *Batiæ* fines in Attica.

Non est vlla auis in *Ponto* insula, in qua sepultus est Achilles.

Cerasti in *Aegypto*, nulla cura vnquam potuere gigni.

Hedera non nascitur in *India*, nisi in monte Mero.

In *Aegypto* & *Syria*, reges inopia abietis, cedro ad classes fe-
 runtur vsi.

Magudaris non prouenit in *Cyrenaica* regione.

Thymum herbam apibus grâtissimam non habet *Arcadia*.

In *Carina* monte *Cretæ*, muscæ non reperiuntur.

Templum quoque *Herculi*, Romæ non ingrediebantur.

In *Aegypto* non nascitur *Hebenus* arbor.

Tincæ in *Thracia* & *Phrygia* non nascuntur.

India

India neque æs, neque plurimum habet, sed gemmis suis, ac margaritis hæc permutat.

Mures non sunt in *Paro* insula.

Daulis oppidum est nõ procul Delphis, vbi *Lucinia* non purit. Herodotus ait nullos multos gigni in *Scythia*, propter imensum frigus,

Montes non habet *Lusitania*, teste Strabone.

Cic. ait *Anglos* oleo carere, & vino, pro quo ceruisia vtuntur.

Cælion regio *Libyæ* serpentes non nutrit;

In *coronea* *Bœotia* vrbe talpa non gignitur.

AD ILLVSTRISSIMVM MAGNÆQVE
DEI ADOLESCENTEM, ET REGIO
prognatum sanguine Franciscum
Cliquensem Rauisij Textoris
carmen,

CVr ego nunc laudum præco tubicemque tuarum
Hæc tibi primitias, atque hæc monumenta laboris
Offero, Cinctula fabricatum incude volumen,
Laurigeri Franciscæ, puer gratissime Musæ:
Hoc fecerant mores, & candida virtus,
Quæ quantum surgit numerosis mensibus atas,
Tantum habet augmenti, crescitque argentibus annis.
Tanta tibi niueo, tam clara est gratia vultu,
Tantus in celepas, tam clara in corpore dotus,
Vt triplex labeat lapidoso in pectore marmor,
Qui tantum specimen non pleno prædicat ore.
Quo sit, vt nos noster numeros tibi mittat Apollo.

